

MAGYAR LÁNYOK

3 lei

Taxa postala platite
aprobarti Dir. Gen.

HUNGARIA Ngs. Ramaszetter Róbert urnak
1-2. BUDAP.

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 64 (1506) szám * Péntek, 1937 április 16

Főmunkatárs:
dr Gyáriás Elemér

A kormány általános munkaterve megvalósításáról tárgyalt a minisztertanács

Intézkedések a közrend, a pénzügyek, a földművelésügy és egészségügy terén. — A falusi mezőgazdálkodás feljavítására lényegesebb állami segítségnyújtások lesznek

Bucuresti. Saját tud. Szerdán este minisztertanács volt, amelyről rövid hivatalos közleményt adtak ki. Eszerint a miniszterelnök ismertette azokat a tennivalókat, melyek a kormány általános munkaterve megvalósítására még szükségesek. A minisztertanács azután megtárgyalta az egyes szakminisztériumok részlet-munkaterveit és mindegyiket jóváhagyta.

A lapok értesülései szerint még a következők történtek ezen a minisztertanácson:

Marinescu belügyi alminiszter ismertette az utóbbi időben a rend fenntartására hozott intézkedéseket. **Mircea Canciov** a költségvetési helyzetet ismertette, különösen a több-

tek felhasználásának módját. A földművelésügyi minisztérium munkakörére vonatkozólag a földművelés intenzívebbé tételére fokozottabb tevékenységet határoztak el, így mezőgazdasági gépek vásárlását, válogatott vetőmag szétosztását, stb. Ezenkívül a nyár folyamán fokozott mértékben folytatják az újraerdősítést, hogy a háború előtti erdőterületet ismét elérjék.

Az egészségügyi minisztérium munkakörére nézve a malária elleni küzdelem erősítését határozták el, a mocsarak lecsapolására irányuló munka folytatásával. A falusi egészségügyi színvonalának emeléséről is behatóan tárgyaltak.

A német közgazdasági vezér az országok közötti politikai kérdések rendezését tartja szükségesnek

Belgium tevékenysége a nemzetek közötti szabad kereskedelem érdekében

Brüsszelből jelentik: A belga fővárosban tartózkodó **Schacht** német birodalmi bankelnök, szerdán fogadta a belga és a külföldi sajtó képviselőit. Hangoztatta, hogy látogatása és az ezzel kapcsolatos megbeszélései nem rejtenek szenzációt. A nemzetközi sajtónak erre vonatkozó hírei teljesen tévesek. Hangoztatta, hogy Brüsszelben folytatott megbeszélései általános természetűek voltak és tisztán gazdasági kérdésekre vonatkoztak, politikai problémákat nem érintettek.

Az újságírók kérdésére válaszolva, **Schacht** azt a meggyőződését fejezte ki, hogy az egyes országok gazdasági kapcsolatainak szervezése csak akkor lehetséges és csak akkor tartós értékű, ha azt a politikai kérdések általános tisztázása előzi meg. Ez ma nagyon is lehetséges, mert senkisésem akar háborút. Németország felgyverkezése nem nehezítette meg a politikai megértést, sőt ez tette azt lehetővé. Belgiumnak az az elhatározása, hogy a teljes függetlenség politikáját akarja követni, értékes hozzájárulás az európai béke általános biztosítására irányuló politikához.

— Az önállósítást — folytatta nyilatkozatát **Schacht** dr. — német részről sem tekintik eszményi célnak. Az eszményi állapot a lehetőség szerinti szabad, kölcsönös árucseré.

Schacht végül kijelentette, hogy Németország nagy érdeklődéssel nézi azt a kezdeményezést, amelyre Van Zeeland Anglia és

Franciaország kívánságára vállalkozott, hogy megvizsgálja a kereskedelmi korlátozások csökkentésének lehetőségeit.

A francia sajtó reméli, hogy Németországban új külpolitikai rendszer következik

Párizsból jelentik: Dr **Schacht**, német birodalmi bankelnök brüsszeli nyilatkozata nagy érdeklődést keltett Párizs környékén. A **Petit Parisien** szerint ha igaz, amit **Schacht** mondott, akkor ez annyit jelent, hogy Németország új útra akar térni s külpolitikájában és gazdasági politikájában új elveket akar érvényesíteni. Ez nagy esemény lenne.

A **Figaro** így ír:

— Németország gazdasági politikája, amelyet **Schacht** oly tökéletesen kiépített a cserekereskedelmi rendszerben, a nyersanyagok ár-emelése következtében megdőlt. Most más útat kell keresni. Határozott lépést kell tenni a nemzetközi együttműködése irányában, ehhez azonban az szükséges, hogy az angol-francia-amerikai csoport vonzó ereje elég hatalmas legyen.

Az **Ordre** szerint mindenesetre kívánatos, hogy megvalósítsák a gazdasági leszerelést és Németország visszatérjen a nemzetek gazdasági körforgalmába. A lap azonban nem hiszi, hogy Németország lemondana az önállósítás rendszeréről.

Túlfejlődés a nőkérdés területén

Írta: úzv. dr Személy Kálmán

Nincs társadalmi kérdés, mely olyan mé-
sésen gyors kifejlődést ért volna, mint a csalá-
di és társadalmi szempontból legfontosabb:
a nőkérdés.

Száz évvel ezelőtt még nem is volt kérdés a nő helyzete és munkaköre. A nő egészen a családé volt, a házá, a gyermeké. Büszkesége a jól felszerelt, ragyogó tisztaságú konyha, a tömött éléskamara, a hangos baromfiudvar, viruló kert; főleg pedig a jól gondozott gyermekszoba és szép, meleg otthona. Viszont a férfi természetes kötelességének tartotta a nő eltartását, a család külső-belső tekintélyének fenntartását. Igaz, hogy a saját tekintélyét is féltve őrizte. Azt tartotta, hogy a házban csak neki van szava. Az aszszony és gyermekek engedelmeskedni tartoznak, még a jövőbeli házastárs megválasztásában is. Felesége az özanyák szellemében nem tartotta lealázonak a férfi szigorát vele és leánygyermekével szemben. Azt vallotta, hogy „önuralom és engedelmesség a legelőkelőbb női erények.”

És bizony az akkori mécs-, vagy fagyúgyertya lángja sokkal több boldog családi körnek világított, mint a mai ragyogó fényű vilanykörte!

De csakhamar megváltozott a száz év előtti állapot. Bekövetkezett a gépvilág és társadalmi élet fejlődésével a „női önérték ebredésének” mondott időszak. A nő kilép a család szűk köréből, nem lelkesítik a hagyományok s az özanyák erényei. Magasabbra tör, tanulni akar, harcolni a férfival egy sorban. S talán ha nem talál volna törekvésében a férfiak részéről ellenállásra és maró gúnyolódásra, a női munkaképesítés simábban, fokozatosabban, a családi életre kevesebb veszéllyel fejlődhetett volna. Az ellenállás azonban csak sarkallta a női munkaképesítés harcosait. De sarkallta az általános társadalmi fejlődés, a munkakérdésben mind erősebbé váló mozgalom, továbbá a háborúk és egyéb világválságok következtében beállott állapot, hogy csaknem minden európai államban nagyobb lett a nők száma, mint a férfiaké s gondoskodni kellett a férjhez nem ment nők megélhetéséről. Így aztán fölvette a nőkérdés a mértőldjáró csizmát s hamarosan túl nagyokat lépett, úgyhogy Angliában utcai véres harcokban is küzdött, ahogy mondani szokták: sok mindenben megtanult a nő a férfivel versenyt bűnözni is.

A 70-es években még dörögtek a férfiak a nőkérdés rohamos fejlődése ellen. Az egyik holland társadalombúvár nyilvános előadásában így mutatott rá a veszedelemre: „Ország-szerte nagy a nyugtalanság a nők újabb, megfoghatatlan törekvése miatt. Eddig legtöbbször megelégedett az ő természetes hivatásával, az anyaság és nőiesség jeleivel. Ha most tudósokká, művészekké, politikusokká faragják őket: az jóvátehetetlen kárára lesz az egészséges értelemnek, jó ízlésnek, a gyermekáldásnak és gyermeknevelésnek. Minek forradalmasítják a nőket s az egész társadalmat? Hiszen Zürichben már akadémiai babért tüztek egy nő fejére! Angliában már választójogért harcolnak, Amerikában keresztbetett lábakkal ülnek a kávéházban és nem restelnek nyilvános helyen, — már csak kimondom — szivarozni.”

De hasztalan volt a szónokok dörgedelme, sőt kiváló irónok (Sand George, Ellen Key) felszólalása is: „Ég a házatok, veszélyben a tűzhelyetek asszonyok! És ti ki akarjátok magatokat tenni a tömeg gúnyjának, gyalázkodásának? Hiszen arról kellene gondolkoznotok, hogy megvédjétek otthonotokat, visszahelyezték oltáraitokra a házi isteneket! Micsoda örült szeszély hajt benneteket?”

De hiába hangzottak el a vészkiáltások, csak nyomult előre a női munkaképesítés, ahogyan megindult: mértföldeket lépdelve.

A XX. század elején már a keleti nő is felébredt ezredéves szunnyadozásából. A japán nő levelei facipőit s európai egyetemeken tanul, a kínai nő is megtanul nagyobb lábbon járni s itt-ott kínai orvosnő mosolyog már elődei raboskodása fölött. Persze Európa és Amerika vezet a rohamos nőmozgalmak terén. Az egyetemet végzett nők részt kérnek a társadalomfejlesztő munkában is, azonkívül, hogy bejuttanak különféle, eddig csak férfiak által elfoglalt hivatalokba. Küzdenek magasabbfokú, társadalmi munkára előkészítő leánynevelő intézetekért, munkásnőképésért, háztartási, gazdasági női intézetekért. Egyesületeket alkotnak az iszákosság, tüdővész, stb. ellen.

Szóval, nemcsak a maguk önző céljaiért, hanem a közjóért is beállnak a társadalmi munkába és már érezhető lesz a női munkára

képesítésnek hathatós eredménye. Csakhogy itt nem áll meg a nőkérdés fejlődése. Rohan tovább s a háborús élet csak növeli futását.

Az Egyesült Államok statisztikusa aztán kimutatja, hogy a nők már túlságos sokat elhódítottak a kenyérkereseti pályákból. Leszorítják a férfiakat még olyan állásokból is, melyekhez nagyobb testi erő és edzettebb idegzet szükséges, mint aminővel a nő rendelkezik. Azért panaszkodik az U. S. A. statisztikusa már a század elején: hogy még az megjárja, hogy az államban 111.000 férfi tanerővel szemben 327.000 női tanerő van; de az már igazán nem kívánatos, ha a nő nemcsak a magasabb hivatalokat foglalja el, de mint mozdonyvezető, kovács, kőműves, vadász, fűtő, stb. is a kereső pályákból leszorítja a férfiakat. Ez csak szaporítja a munkanélküliséget, a női fényűzést és a családi élet bomlását.

Ezekből következik, hogy, bár hozott a női munkaképesítés magas röpte sok nagyjelentőségű intézményt a társadalomnak, főleg a jótékony és nevelés terén; de túlgyors fejlődésének mégsem örülhet az emberiség. Sőt, ha beláthatnánk a kivívott szabadságát pazarul élvező mai nő szívébe: meggyőződhetnénk róla, hogy neki se hozott boldogságot. És nem csodálhatjuk, hogy mai viszonyaink között a világ négy tája felől hangzik a nő felé: „Vissza a családba, a hagyományokhoz!”

Huszonegy amerikai állam külügyi képviselői pánamerikai összejeövetelt tartottak

Roosevelt elnök a tartós béke érdekében a militarizmus ellen s a gyűlölet, vallási és más személyes szabadságok helyreállítása mellett szólott

Washingtonból jelentik: A pánamerikai napon Roosevelt elnök nagy beszédet mondott 21 amerikai állam diplomáciai képviselői előtt. Felhívta a világot, teremtsen meg a tartós békét. Hangoztatta, hogy az az igyekezet, mely a demokrata államforma megerősítésére irányul, a népek békéjének legfőbb biztosítéka. A demokrácia azonban nem állhat meg abban a bizonytalan légkörben, melyet a terjedő militarizmus, a személyes szabadság korlátozása, a gyűlöletbevezetése, a vallásszabadság megcsorbítása és a népek szabad választási jo-

gának megsemmisítése jelent. Legfőbb követelmény az, hogy valóban komoly, tartós békét kell teremteni, mert a mostani csak papíron béke és annak bármely pillanatban véget vehet valamely fegyveres konfliktus. Olyan békét kell teremteni, melyet előre nem látható konfliktus nem zavarhat meg. Ezt a békét konstruktív munkával, pozitív nemzetközi együttműködéssel, a kölcsönös bizalom helyreállításával lehet elérni és azzal, hogy a világ közös erővel fog hozzá, hogy együttesen oldja meg a közös problémákat.

Schuschnigg osztrák kancellár és Mussolini találkozója Velencében

A nemzeti kisebbségek helyzete Ausztriában

Bécsből jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy Schuschnigg, osztrák szövetségi kancellár április 22-én találkozik Velencében Mussolinivel. A látogatás a római egyezményben résztvevő államok kormányfőinek szokásos találkozója közé számít. Lapjelentések szerint a kancellárt Schmidt Guido, külügyi államtitkár is elkíséri Velencébe, ahol két napot töltenek.

Bécsből jelentik: Schuschnigg, osztrák szövetségi kancellár a hazafiúi arcvonal kismartoni országos sorakozóján beszédet mondott, amelyben azt hangoztatta, hogy a politikai irány Ausztriában nem ingadozó. Majd a továbbiakban így folytatta:

— Mindent elkövetünk annak érdekében, hogy a kisebbségi jog mintaszerű legyen Ausztriában. Azt akarjuk, hogy az Ausztriában élő nemzeti kisebbségek lakályos otthonnak érezzék államunkat. Válfőzetlenül fenntartjuk azt az állapotunkat, hogy senki részéről sem tűrünk beleszólást kormányzásunk és államformánk tekintetében s ezen a téren sohasem tesszünk engedelményt. Az az alternatíva, mely elé Ausztriát olykor állítani szokták: csatlakozás

nagy szomszédunkhoz, vagy visszatérés a korábbi államformához — elhibázott dolog. Aki erről beszél, az kételkedik magában az osztrák nép küldetésében és elhivatottságában és a mai Ausztria életlehetőségében. Ezt a felfogást sohasem tehetjük magunkévá.

Április végén Mussolini Hitlerhez utazik

Párizsból jelentik: A *Matin* római értesítése szerint Mussolini április havában találkozik Hitlerrel. Schuschnigg április 22-iki velencei látogatása után, Mussolini még Velencében repülőgépre száll és Münchenbe utazik, ahonnan gépkocsin folytatja útját Berchtesgadenbe.

Olasz hivatalos körökben nem hajlandók nyilatkozni a látogatás tervéről, mind a mellett utalnak arra, hogy a hírt nem lehet határozottan megeafolni.

A jubiláló odorheui egyházközség üdvözlése

Mély benyomást keltett Mailáth püspök megható levele

Odorheiu. Saját tud. Már hírt adtunk arról, hogy az odorheui róm. katolikus egyházközséget plébániája újjászervezésének háromszázados ünnepe alkalmából az üdvözlő levelek és táviratok sokaságával halmozták el. (Itt említjük meg, hogy az eddig megjelent lapkiadások úgy tüntették fel, mintha a plébánia alapításának ünnepelték volna a háromszázados jubileumát; ez a beállítás azonban téves, mert a plébániát még a tizenegyedik század második felében alapították s három évszázaddal ezelőtt, az ellenreformáció idején csak újjászervezték). A jubileumon mély benyomást keltett Mailáth püspök üdvözlő levele, amelyet Sándor Imre pápai kamarás, főespereshez intézett s amely így hangzik:

Kedves Fiam!

Örömmel értesültem arról, hogy az odorheui egyházközség, visszapillantva a múltra, az elért eredmények megbecsülésével készül megünnepelni a reformáció után újjáalakult plébánia háromszáz éves jubileumát.

„Boldog az a nép, amely ünnepelni, örvendeni tud”, mert az öröm forrása az erőnek, melyre a jövő küzdelmeiben oly nagy szükség van.

Főpásztori útáimnak mindig kedves állomáshelye volt a székely anyaváros, ahol sok szeretettel fogadtak s ahol mindig épültem hűveim buzgóságán. Sajnálatlaltal kell tudomástokra hoznom, kedves hűveim, hogy testi erőben meggyengülve, nem lehetek köztetek a szép napokon, hogy megköszönjem ragaszkodásokatok és a sok imádságot, melyet gyógyulásomért felajánlottatok. Biztosítalak, hogy lelkemben veletek vagyok, imádságban egyesülve, szívből kívánom, hogy az ünnepnapok áldása termékenyítő legyen lelki életelekre, erősítsen meg szent hitünkben, templomaitok és katolikus iskoláitok buzgó támogatásában.

Ezzel a hő óhajással és kívánsággal küldöm főpásztori áldásomat jó plébánosotoknak, az ünnepre összegyűlt papjainak és kedves hűveimnek.

Budapesten, a Vöröskereszt Szanatóriumából, 1937. április 5-én.

Mailáth,
püspök.

A jubiláló egyházközséget táviratban üdvözltek: gróf Mikes János püspök, Boga Alajos dr. kanonok, referens. Jaross Béla pápai prelátus, Merza István és Hadnagy Mihály esperesek, levélben küldötték üdvözlőlevelüket: Vétési Imre ny. plébános, a város szülőtte, az egyházmegye legidősebb papja, Török M., Miklós Elek plébánosok és a volt segédlelkészek közül: Dézsy Lajos, László Ignác, Bajkó László, Héjja Albert, ifj. Balázs András, Sipos Károly, Márkus Endre, Imre József, Köllő Ignác, Birton István, Páll Gyula, Balázs Dezső és Varró András.

Hitoktatók figyelmébe!

Előkészítés

az első szentáldozásra.

Harminkétoldalas füzet, kitérő segítőszöveg a gyermekek előkészítésére. Ara 4 L.

Ájtatosság

a gyermekek első szentáldozása alkalmával

A gyermekek részére írott füzet. Ara 2:50 L. Kapható és megrendelhető mindkettő az Magyar Lapok könyvosztályában.

A párizsi rendőrség eltávolította a vörös zászlókat a világkiállítás területéről

Francia sajtóközlés a német-orszagi közeledés felőli hírterjesztés alaptalanságáról

Párizsból jelentik: A párizsi rendőrség a kormány utasítására szerdán délután eltávolította a világkiállítás területéről a szélső baloldali zászlókat és pártjelvényeket, amelyek egy hét óta állandóan izgalomban tartják Párizs lakosságát. Délután 6 óra körül megerősített rendőrkészültség vonult fel a kiállítás területére és mindenekelőtt az Invalidek templomáról vonta be a vörös zászlót. Néhány szélső baloldali munkás ellenállást kísérelt meg, de a rendőrök ártalmatlanná tették.

Párizsból jelentik: A *Journal* szovjet-szlovén közeledésről tendenciózusan terjesztett híreket és azt írja, hogy a francia közvéleménynek nem szabad megijednie ettől a falrafestett ördögtől, melynek eredetét Moszkvában és bizonyos cseh körökben kell keresni. Prága néhány nap óta élénk bolsevista propagandát fejt ki és a német-orszagi közeledésről szóló valótlan hírek eredetét sem kell túlsókaig keresni. Lengyelország számára valóban veszélyessé válhatna ez a közeledés, de Lengyelország teljesen nyugodt és ez mutatja, hogy mennyire valótlan az egész hír.

Takarékosan és gyorsan tisztít a VIM!

VIM kiadós — egy kevés elegendő nagy felületek tisztítására. És milyen gyorsan megy ez — mert VIM oldja a piszkot. Kiméletesen tisztít mindent: asztalokat, számolyt és székeket, kópadlót, fürdőket, mosópado, kanalat és tálakat!

De kell, hogy a valódi VIM legyen!

A legutóbbi négy nap alatt a vörösek tizennégyezer embert veszítettek a spanyol harctereken

Madrid körül heves harcok folytak, melyek nem hoztak változást. A két spanyol hadvezetőség ellentmondó jelentései

Madridből jelentik: Az északi harcvezetés a kedvezőtlen időjárás némileg akadályozza a hadműveleteket. A sikos talajon ugyanis a nemzetiek nem vehetik harcba gépesített hadoszlopukat. A köztársaságiak az elmúlt négy nap alatt a cordobai, madridi, baszk harcvezetés közel 14 ezer embert veszítettek.

A *Liberté* értesülése szerint a Madrid körüli hadszíntéren a vörösek újból sikertelen támadást kíséreltek meg. Az egyik vörös zászlóalj tisztán csehekéből, szovjet-országokból és hollandokból állott. A parancsnok egy cseh ezredes volt, aki maga is elesett.

Hendaye-i jelentés szerint a baszk kormánycsapatok a Dima-szoros mentén erős tüzei előkészítés után ellentámadást kezdtek és némi területet nyertek. A baszk légihaderő az utóbbi 24 órában élénk tevékenységet fejtett ki.

A madridi hadszíntéren szerdán heves har-

cok folytak, amelyek azonban nem hoztak változást. A köztársaságiak a Cordo de Castillejos magaslaton kedden elfoglalt állásaik megerősítésén dolgoztak. A nemzetiek jelentése szerint a köztársaságiak támadása Madrid körül megfiúsult. Ezzel szemben a valenciai kormánycsapatok jelentése szerint a köztársaságiak sikeres támadás után elfoglalták a Cordo de Castillejos magaslatot és a nemzetieket visszaverték.

NÉMET KIKÜLDÖTTÉK TÁRGYALNAK A BURGOSI KORMÁNNYAL

Berlinből jelentik: Hivatalos közlés szerint a német kormány rendkívüli kiküldöttet Burgosban tárgyalásokat folytatnak Franco kormányával néhány különleges kérdésről, a spanyol-német kereskedelmi forgalommal összefüggésben.

Az angol munkáspárt bizalmatlansági indítványt terjesztett elő a Baldwin-kormány ellen a spanyol tengerparti ostromzár miatt

Londonból jelentik: Az angol alsóház szerdai ülésén a munkáspárt nevében *Atlee* őrnagy bizalmatlansági indítványt terjesztett be a Baldwin kormány ellen, a spanyol tengerparti ostromzár ügyében. Kérte, fejezze ki az alsóház sajnálkozását a fölött, hogy az angol kormány nem védi a spanyol vizeken hajózó angol kereskedelmi gőzösöket. Sir John Simon belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy az angol kormány politikájának alapja a bennemavakozás, a bonyodalmak elkerülése. Az angol kereskedelmi hajóknak éppen azért adta azt az utasítást, hogy ne kíséreljék meg a bil-

baói kikötőbe való behatolást, mert ha az angol tengeri haderő a kereskedelmi hajók védelmére behatol a spanyol kikötőkbe, ez a semlegességgel való szakítást jelentené.

Lloyd George azt kérdezte, hogy ha Franco tábornok hadihajói megtámadnák az angol hajókat, vajjon a kormány megvédené-e azokat.

Eden külügyminiszter *Knox* képviselő kérdésére válaszolva kijelentette, hogy a spanyol határellenőrzésre irányuló terv a jövő héten teljesen hatálybalép. Bejelentette még, hogy a valenciai kormány képviselőjétől jegyzéket kapott, mely szerint március 23, 24 és 25-én tiz-

ezer olasz szállt partra Spanyolországban. Most megvizsgálhatja a jegyzékben foglalt állításokat.

Londonból jelentik: A késő éjszakai ülésen az angol alsóház 345 szavazattal 130 ellenében elvetette a munkáspárti ellenzék bizalmatlansági javaslatát.

FRANCO TOVÁBBRA IS A NEMZETI CSAPATOK FŐVEZÉRE MARAD.

Párizsból jelentik: A *Journal* haditudósítója megcáfolja azokat az utóbbi napokban elterjedt híreket, hogy Franco tábornok lemond a katonai ügyek vezetéséről. A tábornok továbbra is a nemzeti hadak főparancsnoka marad.

A *Matin* salamancai jelentése szerint a baszk harctéren foglyul ejtett népfrent-katonák elmondották, hogy Bilbaóban retentő éhínség uralkodik. A város polgári lakosságának kiűritése gyorsított ütemben történik. Ugyancsak a *Journal* értesülése szerint a Bayonna-ba érkezett menekültek között van Aguirre baszk köztársasági elnök felesége és leánya is.

A magyarországi új belügyminiszter látogatása az ellenzéki pártoknál

Budapestről jelentik: Széll József, az újonnan kinevezett magyar belügyminiszter *Rákóczi Imre* sajtófőnök kíséretében szerdán látogatást tett a Független Kisgazdapárt helyiségében. *Eckhardt* Tibor bemutatta a miniszternek pártja képviselőit, majd feszelen eszmecsere folytattak a napi élet problémáiról. Később a belügyminiszter a Nemzeti Szabad-elyűpártban tett látogatást. *Rassay* Károly vezetésével teljes számban összegyűltek a klubban a párt képviselői tagjai, akikkel a miniszter sokáig elbeszélgetett. Innen a Szociáldemokrata-pártba ment a miniszter, akit *Peyer* Károly üdvözölt. Széll József a szociáldemokrata pártvezérrel az időszerű szociális és politikai kérdésekről folytatott eszmecsere. Este 8 órakor *Eckhardt* Tibor a minisztériumban adta vissza a belügyminiszter látogatását. Széll József és *Eckhardt* Tibor hosszabb tanácskozással folytatott az időszerű politikai kérdésekről.

A húsvétidő három nagy egyháztörténelmi eseménye

Negyedik és befejező közlemény.

A mexikóiakhoz intézett pápai körlevél a vallásos ellenállásról

XI. Pius pápának a húsvéti időszak alatt kiadott harmadik körlevele éppen húsvét vasárnapján az „Osservatore Romano” első helyén spanyol nyelven jelent meg, s utána következik az olasz nyelvű fordítása. Ez a körlevél a mexikói püspöki kar részére szól, de az egész világ számára is nagy elvi fontosságú, mert gyakorlati előírásokat tartalmaz a Katolikus Akció tevékenységére nézve, mikor az ellenséges hatalmi intézkedésekkel szemben a hívők kitartását kell megszervezni. A társadalmi nyomor elleni védekezés módjait is előírja. Igen jellemző, hogy a pápai körlevél a hitvédelemért való politikai és fegyveres harcot lehetőleg tartja, de egyúttal el is választja a papság és a Katolikus Akció tevékenységi körétől, s csak az előkészítésben való részvételt engedi meg, illetve teszi kötelességgé a szervezetek részére.

A körlevél részletes fordítását a következőkben adjuk.

Hitbéli kitartások és hitehagyások

A körlevél bevezető sorai így szólnak:

— Jól ismert előttünk, tiszteletreméltó testvérek és atyai szívűnknek nagy vigasza, a ti állhatatosságtok és a ti papjaitoknak s a mexikói hívek nagyobb részének állhatatossága a katolikus hit buzgó gyakorlásában, valamint az ellenállásban azok parancsaival szemben, akik nem ismerve Jézus Krisztus vallásának isteni tündöklését és azt csak ellenségeinek rágalmain keresztül ismervén, azzal állítják magukat, hogy csak úgy hozhatnak a népre üdvös reformokat, ha a nagy többség vallása ellen küzdenek.

— Isten és Jézus Krisztus ellenségeinek, sajnos, mégis sikerült meggyőzniök sok lagymatag, vagy félenk hívőt. Ezek, jóllehet lelkük mélyén Istent imádják, mégis akár emberi tekintetből, akár földi rosszaktól való félelemből, legalább anyagilag résztvesznek egy olyan nép kereszténységének szétrombolásában, amely a vallásnak köszönheti legnagyobb dicsőségét.

— Ilyen hitehagyás és gyengeség láttára, amelyek bennünket mélyen elszomorítanak, még dicséretebbnek és érdemesebbnek tünik fel előttünk a rosszal szemben való ellenállás, a keresztény élet gyakorlása és a hit nyílt megvallása, amelyet azoknál a rendkívül nagy számú hívőknél látunk, akiket ti, tiszteletreméltó testvérek — és veletek a ti papságtok — megvilágosítottok és vezéreltek pásztori gondossággal és előttük jártok éleletek ragyogó példájával.

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

április 30-tól május 10-ig.

50 %-os utazási kedvezmény

Vizamentes határátlépés.

Vásárigazolvány egyenként, 120 leierért, valamint díjtalan felvilágosítás kapható az Európa utazási iroda Banca Dacia, Oradea, Bd. Regele Ferdinand No. 9. és a Wagons Lits-Cook iroda összes fiókjainál.

dájával. Ez megvizsgálja bennünket keserűségünkben és felkelti bennünk a reményt, hogy jobb napok virradnak a mexikói Egyházra, amely ennyi hősiességtől felbuzdulva és annyi kiválasztott lélek imájától és szenvedésétől megerősítve, nem veszhet el, hanem ellenkezőleg, sokkal szebben és dusabban fog virágozni.

Az Egyház őskorszakához hasonlatos idők. A világiak segítése az apostolkodásban

A pápa ezután rámutat arra, hogy a jelenlegi nehéz körülmények közt a keresztény megújodásra vezető leghatásosabb eszközök közé tartozik mindenekelőtt a papoknak a szentsége, másodsorban pedig a világiak megfelelő nevelése, hogy képesek legyenek eredményesen együttműködni az egyházi igehirdetéssel. Erre az együttműködésre Mexikóban még sokkal inkább szükség van, mint másutt, részben az ország területének nagy kiterjedése, részben más közismert körülmények folytán. Figyelmébe ajánlja a papságnak az „Ad Catholici Sacerdotii” című körlevelét. A mexikói papság érezni fogja, hogy hazája jelen állapotában — amelyről az 1926 február 2-iki Paterna sane sollicitudo című apostoli levél már megemlékezett és amely nagyon hasonlatos az Egyház első idejéhez, amikor az apostolok közreműködésre hívták fel a világiakat — igen nehéz lenne ismét megnyerni Isten számára annyi elté-

A társadalom gyógyítása erőszakos forradalom nélkül. Segíteni kell a munkásokon anyagilag és vallásilag

— Nem kerülhetik el — folytatja a körlevél — az Actio Catholica figyelmét a társadalmi feladatok, amennyiben az igazságosság és a jótékonyosság elveinek alkalmazására vonatkoznak és amennyiben alkalmasak a tömeg megnyerésére; mivel sokszor csak a testi nyomorúság megkönnyítése és a gazdasági szükség enyhítése útján lehet a lelkekhez férközni, amint már sokszor ajánlottuk magunk is, éppúgy, mint szent emlékü elődünk, XIII. Leó.

— Ellentétben az Egyházra rótt gyakori vádakkal, hogy nem törődik a társadalmi kérdésekkel, vagy képtelen azok megoldására, nem szüntünk meg hirdetni, hogy kizárólag az Egyház tanítása és munkája, amelyben Isteni Alapítója támogatja, gyógyíthatja meg az emberiség legsúlyosabb bajait. Ti vagytok tehát illetékesek (mint már megmutattátok, hogy meg akarjátok tenni), hogy e termékeny elvek alkalmazásával megoldjátok azokat a súlyos társadalmi kérdéseket, amelyek ma hazátokat felkavarják, mint például a mezőgazdasági kérdés, a latifundiumok csökkentése, a munkások és családjaik életkörülményeinek megjavítása.

— Emlékezzetek arra, hogy mindig szem előtt tartván az *elsődleges és alapvető törvények lényegét, mint amilyen a tulajdon, a köz java néha azt kívánja, hogy ezeket a törvényeket korlátozzuk és gyakrabban folyamodjunk a társadalmi igazságosság alkalmazásához, mint a múltban.* Az emberi személyiség méltóságának védelmében néha megtörténhet, hogy megtagadjuk és hevesen hibáztatjuk az igazságtalan és méltatlan életkörülményeket, de ugyanakkor óvakodnunk kell attól, hogy igénybevegyük, vagy éppen jogosnak tartjuk az erőszakot, amely azzal az ürüggyel mentegetőzik, hogy orvosságot hoz a tömegek bajaira; éppúgy, mint nem ismerjük el és nem segíthetjük elő a társadalom évszázados viszonyainak gyors

velyedett lelket, anélkül a Gondviselés által adott segítség nélkül, amelyet a világiak nyújtanak az Actio Catholica révén.

— A világiaknak mozgalmatokban és igehirdetéseikben való eredményes együttműködésének módzatai sohasem fognak szükössé válni, ha a papok buzgón tanítják a keresztény népet, bölcs lelkivezéttel és megfelelő vallásos neveléssel, amely nem merül ki terméketlen vitákban, hanem a Szentírásból merített, kenettel és erővel teljes igaz tanításból láplálkozik.

— Igaz, hogy nem mindenki érti meg teljesen a világiak e szent apostolkodásának szükségességét. Ezért az Ubi Arcana Dei enciklika megállapította, hogy ez tagadhatatlanul hozzátartozik a lelképásztorkodáshoz és a keresztény élethez. A keresztény, aki átérzi méltóságát és felelősségét, mint az Egyház gyermeke és Jézus Krisztus misztikus Testének tagja — „multi unum corpus sumus in Christo, singuli autem alter alterius membre” (Rom. XII, 5). — valóban nem tagadhatja, hogy e Test minden tagja közt kölcsönös életközösség és az érdekek összetartozása kell, hogy fennálljon. E tiszta és egyszerű elvektől minő vigasztaló következtetések folynak! Minő világitó utasítások fakadnak a sok lélek számára, akik még határozatlanok és ingadozók, de vágyódnak, hogy buzgó cselekedeteiknek határozott irányt adjanak! Minő ösztönzések Krisztus országának terjesztésére és a lelkek megváltásában való részvételre.

A Szentatya ezután megállapítja, hogy az így értelmezett igehirdetés nem a cselekvésre való tisztán természetes ösztönből származik, hanem a lelkiismeretes belső nevelés gyümölcse. Krisztusnak ez az utánzása sokféle alakot ad az igehirdetésnek a család szentélyében, az iskolában, sőt még a közéletben is. A feladat nagysága vezessen arra, hogy ne a munkatársak számával, hanem a minőségükkel törődjünk a vezetők. Az isteni Mester is csak kevés, de válogatott eszközt szemelt ki az apostoli gyülekezet tagjaiban a világ fokozatos meghódítására.

és fájdalmas megváltoztatásait, amelyek még gyászosabb hatással lehetnek, mint maga az orvosolni szándékolt baj.

— Ez a bevezetés a társadalmi kérdésbe alkalmas fog nyújtani nektek, hogy *különös buzgalommal foglalkozzatok oly sok szegény munkás sorsával, akik olyan könnyen a keresztényellenes propaganda áldozatává válnak, mert a gazdasági vívmányok dőlődjébe úgy lebeg sze-*

Egyháziaknak, műveit világiaknak

A keresztény egyház története (nyolc kötetben)

Szerkesztői: Bangha Béla S. J. és Ijjas Antal I. kötet:

Bangha Béla S. J. és Borbély István S. J.

Az ősegyház

II. kötet:

Loschert Kázmér:

Egyházatyák kora

Legnagyobb és legszebb vállalkozása az ideai könyvpiacnak: Mindenkinek ismernie kell — az egész világ más színeiben tünik fel az olvasó előtt, ha megismeri az Egyház történetét. — Válságokon, már-már győzni látszó erőnlétségeken át: a diadal felé! Ez a most megjelent két kötet és megjelenendő hat kötet mondanivalója korunk számára!

Az egész sorozat ára füzve 1500 lel, kötve 2000 lel és portó. Megrendelhető havi 150, (a kötet) példányok) havi 200 lel részletre.

Megrendelhető:

a „Magyar Lapok” könyvosztályánál.

mük előtt, *mint Isten és az Anyaszentegyház megtagadásának jutalma.*

— *Ha valóban szeretitek a munkást (és szeretnetek kell, mert viszonyai mindenki másénál jobban hasonlítanak az Isteni Mesteréire), segítenetek kell anyagilag és vallásilag.* Anyagiilag nemcsak azért, hogy gondoskodtok arról, hogy az ő érdekében gyakorolják a változatos igazságot, hanem a társadalmi igazságot is, azaz mindazokat az intézkedéseket, amelyek alkalmasak a proletáriátus életkörülményeinek megjavítására; vallásilag pedig azzal, hogy a hit segítségét nyújtjátok neki, amely nélkül állati sorba rántó és lealacsonyító anyagiasságba süllyedne.

Rámutat ezután a Szentatya az Actio Catholicának további kötelességeire a szomorú körülmények közt élő benszülött földműves lakosság, a külföldre menekült mexicóiak, továbbá a diákság körében. Ma valóban még inkább szükségesnek látszik a tartós hatású, megfelelő vallási oktatás, mint más időkben, tekintve a mai életnek külsőségesség felé való mind általánosabb irányzatát, valamint a hajlamot, hogy a vallásos életben is inkább az érzéstől, mint az észről vezettetsek magukat. A pápa erősen bizik abban, hogy az Actio Catholicában dolgozó egyetemi ifjúság jobb jövő felé viszi Mexicót. Különösen figyelmébe ajánlja ezután a püspöki karnak a gyermekek gondozását, akik ártatlansága ellen ármánykodnak és akiknek keresztény szellemben való oktatása és nevelése nehéz próbának van kitéve. Minden mexicói katolikust kettős súlyos kötelesség terhel: az egyik negatív, még pedig az, hogy *amennyire lehetséges, tartsa távol a gyermekeket az istentelen és megrontó iskolától*; a másik pozitív, még pedig az, hogy *gondoskodjék számukra megfelelő támogatásról és oktatásról.* Ismételt hangsúlyozza, mennyire aggodódik atyai szíve ennek az ifju nemzedéknek a sorsán.

A vallási és polgári szabadságjogokért való küzdelem eszközei

A fegyveres védelemben való részvétel

Igen természetes, hogy amikor a legelemből vallási és polgári szabadságjogokat megsértik, a katolikus polgárok nem nyugszanak ebbe egyszerűen bele. A törvények és a szabadság követelése azonban a körülményekhez képest többé vagy kevésbé célszerű, többé vagy kevésbé erélyes lehet.

— Ha a gyakorlati megoldás a tényleges körülményektől függ is, mégis meg kell említenünk — folytatja a körlevél — néhány általános elvet, amelyeket mindig szem előtt kell tartani. Ezek:

1. Az említett követelések a közvetett vagy viszonylagos céllal függenek össze, nem a végleges és abszolút céllal.
2. Mint eszközöknek megengedett és nem lényegében rossz cselekedeteknek kell lenniük.
3. Hogy az eszközök a célnak megfelelőek legyenek, csak olyan mértékben szabad azokat használni, amennyiben a célt egészben vagy részben elérhetővé teszik; és olyan módon, hogy ne okozzanak nagyobb károkat a közösségnek, mint amínöket orvosolni akarnak.
4. Az ilyen eszközök használata és a polgári és politikai jogok gyakorlása teljes terjedelmében, ideértve a tisztán anyagi és műszaki vonatkozását, vagy a fegyveres védelemmel összefüggő kérdéseket, semmi módon sem tartozik a papság, vagy az Actio Catholica, mint ilyen, illetékességi körébe; jöllehet másrésztől mind a kettőnek kötelessége előkészíteni a katolikusokat a jogaik helyes gyakorlására és azok megvédelmezésére minden törvényes eszközzel, amint a közzjő kívánja.
5. A papság és az Actio Catholica a béke és a szeretet küldetése által arra van szentelve, hogy egyesítse az összes embereket „in

A sportoló nő.

...okt annyira megcsodálnak merész teljesítményéért az autósport, a si, a korcsolyázás vagy a tennisz terén, abban a pillanatban, amikor leveti a sportruhát szürkév, jelentéktelenné válik.

Az okot könnyű kitalálni. A sportlady, aki számára az erő kifejtés az egyetlen passzió, elfelejti, hogy nő is és elveszti nőiségét, bájlat, szépségét.

Egyes amerikai egyetemeken speciális tanfolyamokat tartanak, ahol a diáknök megtanulják, hogyan ápolják szépségüket, hogyan tegyék magukat kedveltekké társaságban stb. A mi sportoló hölgyeinknek példát kellene venniük tőlük, hogy sportoljanak, de emellett megtartsák nőiségüket, ápolják szépségüket. A rendelkezésükre álló eszközök számtalanok, a fő, hogy válogassanak és a legjobbat válasszák. Szükséges még, hogy hozzáfűzzük, hogy a Lady szépitőszerek összehasonlíthatatlanok? Hogy a Chat Noir kölnivíz esodás?

A Chat Noir kölnivíz édes és légles parfümjével a bói és nőesség kiapadhatatlan forrása.

A CHAT NOIR
KÖLNIVIZ

csakis légmentesen elzárt üvegcsőben valódi. Épen ezért, hölgyeim, kérjenek a drogistától csakis valódi Chat Noirt, lezárt és lepecsételt üvegcsőben.

Lady

Chat Noir

vinculo pacis" (Efez. 4. 3.); ezért hozzá kell járulniok a nemzet boldogulásához, elsősorban azzal, hogy elősegítik a polgárok és a társadalmi osztályok egybeolvadását és hogy résztvesznek minden társadalmi kezdeményezésben, amely nincsen ellentétben a hitelvökkel, vagy a keresztény erkölcsi törvényekkel.

Milyen emberi hatalom, vagy erő igazhatja a bün jármába a lelkeket, amelyek szerencsés módon egyesültek és nem hajlandók lemondani arról a szabadságról, amellyel Krisztus szabadította meg őket (Gal. IV., 31.)? Milyen veszedelem, milyen szorongatás, milyen megpróbáltatások szakíthatják el az így érző lelkeket Krisztus szeretetétől? (Róm. VIII., 35.)

Éljetek alázatosságban, szelidségben és türelemben

A körlevél befejező részében a Szentatya még egyszer összefoglalja, hogyan viselkedjék a jó katolikus és milyen feladatok jutnak a felsoroltakon kívül még az Actio Catholicának. Az utolsó gyakorlati utasításokat mindezekben az esetekben a püspöki karnak kell megadnia. A Szentatya engedelmességre és fegyelemre inti a mexicói jó katolikusokat. Ezzel kapcsolatban idézi Szent Pál szavait, amelyeknek az Actio Catholicában dolgozó vezérelveinek kell lenni: „Igy tehát kérlek titeket én, aki fogoly vagyok, éljetek méltó módon... teljes alázatosságban, szelidségben és türelemben. Szívléljétek el egymást szeretettel, igyekezzetek megtartani az egyetértést, a béke kötelékével. Egy a test és egy a lélek. (Efez. IV., 1-4.)

„legkedvesebb mexicói fiait", hogy éljenek egyességben, békében, vegyék ki részüket a jólétekből és az Actio Catholica apostoli munkájából, amely vissza kell hogy adja Krisztus Mexicónak és helyre kell, hogy állítsa a békét és az ideig tartó jólétet. Pelajánlja Mexicóért az ország védőasszonyához, a Guadalupei Szent Szűzhöz intézett imáit, majd külön apostoli áldását küldi a püspöki karnak, a papságnak, a mexicói Actio Catholicának, Mexicó minden kedves fiának és az egész nemes mexicói nemzetnek.

Előadandó emlékképek, két színben, csinos, izléses kivitelben kaphatók könyvosztályunknál. A nagyobb méretűek (18x27 cm.) ára 2.50 lel, a kisebb méretűek (14x23 cm.) ára 1.50 lel.

Fénysugár a Hargita fensíkján

Odorheiu. Április hó. Az újságolvasó közönség nagy része az újságoktól állandóan szenzációkat vár, mintha a hírlapok tisztán csak arra valának hivatva, hogy napról napra az élet sötét oldalait mutogassák, mintha sohasem volna derű, sohasem volna fény és napsugár, sohasem volna jószág és szeretet, sohasem volna lelki-emelkedettség és magasbaszárnnyalás. Pedig ez is van. Csakhogy a jónak a természete olyan, mint a szerény ibolyáé, kerüli a zajt, félrehúzódik a nagy nyilvánosságtól, mert jutalmát önmagában bírja, nem szorul nyilvános dícséretre. De azért nem árt néha a jót is észrevennünk, nem árt a hű kötelességteljesítés erényét is megcsillogtatnunk nem annyira dícséretül, hanem inkább példaadás céljából, másoknak szóló buzdításul. Az alábbiakban ilyen fel-emelő, példaadó, buzdító, lelkesítő dolgokról kívánunk szólni, amelyeknek fénye onnan a Hargita fensíkjáról árad szét, mint éjszakában a messzire világító pásztortű fénye.

Van egy kis község, melynek lélekszáma kétezer körül jár. Ez régebben egy nagyobb falunak volt a leányegyháza s minthogy csak kápolnája volt, azért „Kápolnás”-falunak hívták. Száz esztendővel ezelőtt azonban önálló hitközség lett külön plébánossal s szép nagy templomot építettek a falu közepére Szent Péter és Pál tiszteletére. Papi lakása, amely az utóbbi évtizedben épült, szépségével, csinoságával faluhelyen ritkítja párját. A falut most Cápálnának hívják s lelkes papja: Szabó János esperes-plébános, aki annak idején gróf Mikes János főesperes káplánja, majd főgimnáziumi vallásos tanár volt s tíz évi tanári működés után sáncraini plébános lett. Községét nemcsak lelkiileg emelte, de országos hírnevet is szerzett neki az általa bevezetett csipke készítésével, amelynek megtekintése végett főrangú nők is felkeresték a kicsiny székely falut. Ez a finom lelkületű pap néhány év óta a cápálnaiak derék plébánosa, emellett a megye egyik részének egyházi tanfelügyelője és neves missziós pap.

Odorheiu az elmúlt napokban alkalam volt vele hosszasan elbeszélgetni. Kezdetben közömbös dolgokról folyt a beszélgetés, majd komolyabb témára terelődött a szó és többek között ezt a kérdést intéztem hozzá:

— Esperes-plébános úr, ugyanbizony, hogy tud megélni abban a havasi kis községben a lecsökkentett kongrua mellett?

El voltam készülve reá, hogy valami panaszos feleletet kapok. Ehelyett így hangzott a megnyugtató szó:

— Jó, mert derék híveim vannak, akik megadják Istennek, ami az Istené... Akár hiszi, akár nem, az én községemben még egy bani egyháziarulek-hátrálék sincs. Mindenki a legnagyobb pontossággal fizeti azt, pedig egyetlen kereseti forrás csak az erdőlés, ami most a sok illeték mellett bizony nem valami jövedelmező. A kemény munka mellett vallásos, derűs világnézetű a nép, tanulékony és fogékony minden jó, minden szép iránt. Pár évvel ezelőtt a 900 méter magas talajon, ahol az előtt csak pityóka termett, havasi búzát vettem. Kez-

detben mosolyogtak rajta híveim, de amikor látták a dús termést, ők is példát vettek tőlem és most az egész határ búzatermő földekké alakult át. A fiatalság is minden dícséretet megérdemel. Nem a korcsában tölti az időt, hanem, hogy hasznos szórakozást szerezzen magának, fűvös zenekart létesített, amely buzgó tanítóim vezetése mellett már is igen szépen működik. Most pedig egy nagyobb szabású szöveggyűjtést készítünk elő, hogy a fiatalabb leányszemzedék is megtanulja a szöveget, hogy aztán el tudja készíteni a maga székelyszöveget ruháját.

Ezeket mondta el az esperes-plébános úr beszélgetésünk folyamán s az elmondottak úgy hatottak reám, mint a sivatag pusztaságában utazó vándorra az üdítő oázis. Van tehát élet a Hargita fensíkján is, öntudatos lelki és szellemi élet, amelynek fénye úgy árad szét, mint a Hargita bércei közül előtörő napnak a sugarai. Ezt a fényt, ezt a ragyogást más helyen is észre kell venni, meg kell látni, mert ez a fény életet hirdet, életet terjeszt a kopár Hargita oldaláról is.

BIRÓ LAJOS.

Rómába gyalogol Bihari Hermann, a „cigánypróféta”

Budapestről írják: Zömök, papos külsejű, feketeruhás, fekete cernakesztyűs fiatalember látogatja mostanában végig a pesti cigánysort. Megáll a beteg kisgyerekek ágyánál, végighallgatja az öregasszonyok panaszait, elbeszélget az öreg muzikusokkal, akiknek reszkető kezéből már kihullott a vonó. Aztán kinyitja a bibliát, felolvass belőle egy szakaszt, magyaráz, vigasztal, nevel.

Erről a fiatalemberről úgy beszélnek a pesti cigányok, mint valami ifjú prófétáról, aki életét az elesetteknek és a nyomorultaknak áldozta.

A cigánynegyed prófétája maga is cigány. Haja fekete, arcába sötét, szemében jellegzetes, cigánytűz ragyog. Bihari Hermannnak hívják, egyenes leszármazottja Bihari Jánosnak, a híres Bihari-kesergők szerzőjének, akinek szobra ott áll a Margitszigeten. Bihari Hermann 25 éves. Apja Bihari József, a dunaföldvári cigányzenekar primása volt, édesanyját Szojka Annának hívták, híres szépség volt. Fia örökölte anyja arcvonásait. Bihari Hermann szüleit hétesztendőskorá-

ban elvesztette, haláluk után Mór községbe került, ahol az egyik gazda házában kegyelemkenyeren tengődött. Később,

tizenkilenc éves korában, visszament szülőfalujába, fölkereste a temetőt, azután bekopogtatott Buzsáky Imre plébános parókájára és megkérte, tanítsa meg az írásra és olvasásra, mert szeretné olvasni a bibliát. A plébános házába fogadta a cigányfiút, aki „istenkereső útján” csodálatos intelligenciáról tett tanubizonyítást.

Háromnegyed évig tartott a fiú nyugodt, boldog élete a plébánián, akkor Buzsáky plébános elhunyt. A fiú otthagya Dunaföldvárt és feljött a fővárosba, a mesterutcai elemi iskola szolgája és fűtője lett. Egész nap dolgozott s este elővette a mesterutcai elemi iskola könyveit, tanult, majd odaállt a magántanulókat vizsgáztató bizottság elé és színjelesen levizsgázott az elemi iskola négy osztályából. Összegyűjtött ezalatt néhány pengőt és jeles bizonyítványával Pécsre ment, ahol a jezsuiták Pius-intézetében mint magántanuló megkezdte gimnáziumi tanulmányait. Magánúton tanult, mert a nálánál tíz esztendővel fiatalabb gyermekek közé nem ültethet be az iskolapadba.

Tanulmányai közben bejárta a környék falvait, majd a távolabbi magyar vidékeket és missziós munkát végzett. Összegyűjtötte a faluk végén cigány-testvéreit és bibliát magyarázott nekik.

— Életemnek kettős célja volt — mondta Bihari Hermann a Fecske-utcában, ahol találkoztunk vele —, Isten országa és a cigány nép. Ugy éreztem, tennem kell valamit. Jártam közejük és tanítottam őket. Az eredménnyel beérhetem.

Felmutatta a sátorlajóshelyi plébániahivatal igazolványát, amely szerint

missziós munkája hatása alatt 150 cigányhívó meggyőnt és áldozott, egy apostata visszatért halálos ágyán, öt érvénytelen házasságot pedig rendeztek.

Egy másik igazolványon báró Apor Vilmos címzetes apát, gyulai plébános igazolja, hogy Bihari sorozatosan gyűjtötte össze a gyulai cigánysoron a cigányokat és vallási oktatásban részesítette őket.

— Fel akarom keresni a világon elszórtan élő cigánytestvéreimet — folytatta —, hogy tanítsam őket. A cigányok papja leszek. Magyarul, németül és cigányul beszélek s eredményeimet annak köszönhetem, hogy folyékonyan beszélem népem nyelvét is. Biznak bennem és hallgatnak rám. En nem akarok mást, csak megmutatom nekik Isten országát.

A cigánymisszionárius hamarosan Rómába zárandokol gyalog, Rómából világkörüli útján elsőnek Párizst keresi fel.

Ma még nem késő

jelentkeznie a „MAGYAR LAPOK”

olaszországi

társasutazására

Siessen részvételét bejelenteni, mert a jelentkezési határidő rövidesen lejár

Indulás május 4-én, visszaérkezés május 13-án

Részvételi díj: 5200 lei

Róma 4 nap, Firenze 1 nap, Velence 1 nap. — Elszállásolás elsőrendű szállodákban és penziókban. — Rómából külön kirándulás Nápolyba. — Ennek többletköltsége 1100 lei. — Kérjen részletes prospektust.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Helyi: Egész évre 800, félévre 400
Magyarországon: Egész évre 210, egy hónapra 20 fillér.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér. Vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvényelünk meg és nem adunk vissza.
Csakias válaszbelielyes magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucuresti időjáráskutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Változó felhőzet, enyhe légköri nyomás, nyugaton helyenként csapadék.

Kiirták a községi választásokat Ciuc megyében. Mercuria-Ciuc. Saját tud. A megye harminchat községében száznál is több községi tanácsos választására a megyefőnök május 11-24-ére kiírta a választásokat. Az új választást a közigazgatási törvény rendelkezései szerint a választott tanácsosok felének kisorsolása tette szükségessé. Ezzel szemben egyáltalán nincs szó Gheorgheni város tanácsának megválasztásáról. A város lakossága évek óta időközi bizottságok vezetése alatt áll és így közvetlen nem tud befolyást gyakorolni saját sorsának és boldogulásának intézésére.

MERENYLET AZ UJ MEXIKÓI ÉRSEK ELLEN. Mexikóból jelentik: Martinez, Mexikó-City érsekének szerdán a székesegyházban történt beiktatása alkalmával a padozat egyrésze beszakadt és a nagyszámú résztvevők közül sokan a templom alatti kriptába zuhantak, 10 ember megsebesült. Többnek súlyos az állapota. A rendőrség nyomozást indított abban az irányban, hogy nem történt-e bűncselekmény.

Elsőáldozási emlékképek, két színben, csinos, izléses kivitelben kaphatók könyvosztályunknál. A nagyobb méretűek (18x27 cm.) ára 2.50 lei, a kisebb méretűek (14x23 cm.) ára 1.50 lei.

Eltűntetik Cluj közepéről a „sátorvárost.” Cluj. Saját tud. Néhány hónappal ezelőtt cluj-i munkatársunk hosszú riportban számolt be a Mihai Viteazul-téri piacról, ahol a népvándorlásra emlékeztető székér karavánok útnak tanyát és árulják a faluról behozott terményeket és élelmiszereket a város lakóinak. A városi tanács most határozatot hozott, amely szerint a jövőben a vásárok alkalmával nem engedélyezik a város utcáin és terein a sátrak felállítását. Ezután a vidékről jövő árusok csak az erre kijelölt helyen, a Dorobantilor-uton üthetnek tanyát. Ezenkívül elhatározták, hogy visszavonják mindazon mozgó árusok engedélyét, akik a városi illetékekkel hátralekban vannak. A Mihai Viteazul téren lévő állandó „sátor város” kérdése is foglalkoztatta a városi tanácsot. Ugyanis a városi főorvosai hivatal — felfigyelve az újságcikkekre — többször razzliát tartott és megállapította, hogy igaz van a közönségnek: A „sátor város” egészségileg teljesen megbízhatatlan, ezenkívül egészen ázsiai jellegű ad a városnak. Dragan polgármester tervbe is vette, hogy megszünteti a „sátor város” és a sátrak egy részét átköltözteti a volt Tornavivoda udvarán épült városi kis üzlethelyiségekbe. A további tervek szerint, ha az alig pár négyzetméteres üzlethelyiségeket már mind kibérelték a sátor tulajdonosok, újabb üzlethelyiséget építenek és a Tornavivoda udvarára átszállított jökeket is eltűntetik. A piaci árusok körében most nagy a kétségbeesés, mert a „Sátor város” lakói szinte kivétel nélkül egyik napról a másikra tengődő szegény emberek, akik még a legcsekélyebb boltbért sem tudják előteremteni. A piaci árusok vevőközönsége jórészt a környékbeli falvak földműveséből és az élelmiszerpiac szerényebb igényű vevőközönségéből áll. Ha máshova helyezik a sátrakat, a tulajdonosok attól félnek, hogy nehéz lesz odaszoktatni a vevőket és így könnyen elveszítik ezek a nehéz étellel küzdő sátor tulajdonosok a mindennapi kenyerüket... Tehát a város terve csak félmegoldásnak látszik, mert néhány kisegyzetlent tesz tönkre ezzel. Egész más volna a helyzet, ha a városi tanács a régen óhajtott vásárcsarnokot építené fel, ahová azonnal áthelyezhetné az egész piacot.

Zürichi zárlat. Párizs 19.57 fél, London 21.53, Newyork 438.75, Brüsszel 73.92 fél, Milánó 23.07 fél, Amszterdam 240.27 fél, Berlin 176.40, Bécs — schilling 80.90, Prága 15.32, Varsó 83.20, Belgrád 10, Bucuresti 325.

KOMMUNISTA IZGATÁS CIMÉN HAT HAVI FOGHÁZRA ÍTELTE A BÍRÓSÁG RADU OLTEANU ÜGYVÉDET. Brasov. Saját tud. Az elmúlt ősszel a rendőrség meglepetésszerű házkutatást tartott Radu Olteanu ismert nevű brasovi ügyvéd lakásán, akinek édesapja magasrangú katonatiszt, ő maga pedig a radikális parasztpárt titkára. A házkutatás alkalmával rengeteg kommunista röpiratot találtak, azonkívül lefoglalták az ügyvéd levelezését, melyet francia, angol és orosz baloldali vezetőférfiakkal folytatott. Rövid ideig tartó vizsgálati fogság után szabadlábra került Olteanu, a vizsgálat és az eljárás azonban tovább folyt ellene. Ügye nemrég került tárgyalásra és a tárgyalás folyamán kiderült, hogy a radikális parasztpárt titkára pingpongozás ürügyével lakására csalta a fiatal diákokat és kommunista tanokkal tömte meg fejüket. Itéletírdetésre csütörtök délelőtt került sor. Radu Olteanut 6 hónapi fogházra, 1000 lei pénzbüntetésre ítélte a bíróság. Azonkívül 10 évre eltiltotta az ügyvédi hivatás gyakorlásától.

Egy nagyot halló asszony tragédiája. Satu-Mare. Saját tud. Megirtuk, hogy az állami kórház előtti parkban kedden délelőtt eszméletlen állapotban találták Gusztá Julianna 66 éves satumarei asszonyt, aki öngyilkossági szándékából sósavat ivott. A kórházban gyomormosással próbálták megmenteni, a mérge azonban annyira összeroncsolta belső szerveit, hogy rövid szenvedés után elhunyt. Az idős asszony leányánál, Fazekas György kereskedő feleségénél lakott, a Berthelot-utca 24. szám alatt. Mivel itt szűk volt a lakás, leányánál csak nappal tartózkodhatott, éjjelre ott húzta meg magát, ahol az este elérte. Volt egy peres ügye Papp István gazdálkodóval, akit 11 ezer leiert perelt. Az ügyben kedden volt a tárgyalás. Gusztá Julianna ügyvédjéről érdeklődött a bíróság határozata felől s úgy értette, hogy a pert elvesztette. Ezért dobta el magától az életet. Halála után kiderült, hogy a nagyot halló asszony rosszul értette az ügyvéd kijelentését, mert régi vágya teljesült, a pert megnyerte.

VISSZAADTA A BÍRÓSÁG A KARHATALOMMAL ELFOGLALT SATU-MAREI IPAROS-OTTHONT. Satu-Mare. Saját tud. Az elmúlt hét péntekjén a Munkakamara — mint ismeretes — rendőri karhatalom segítségével birtokába vette a satumarei Iparos-Otthon 6 millió leit érő ingatlanját, arra hivatkozva, hogy ez a vagyon a Munkakamara iparos osztályát illeti meg. A satumarei iparosság körében érthető elkeseredést váltott ki a Munkakamarának ez az önkényes lépése és birtokháborítás miatt pört indított a Kamara ellen a satumarei járásbírósnál. Pretosian járásbíró csütörtök délelőtt hirdetett ítéletet az ügyben és ítéletében jogerősen, a fellebbezés tekintetbevétele nélkül visszahelyezte birtokába az Iparos-Otthon. A satumarei iparosság meglepéssel vette tudomásul az ítéletet. A Munkakamara fellebbezést jelentett be.

Egy idegbajos orvos tragédiája. Budapestről jelentik: Dr Fogarasy Imre orvos, a Korányi-klinika volt tanársegéde, szerdán este fölbőltte magát és néhány órával később meghalt. Dr Fogarasy Imre a háború alatt idegösszeomlást szenvedett és azóta sem tudta helyreállítani megrongált idegeit. Szerdán este rendelőjében forgópisztollyal fölbőltte magát. A Fásor-szanasztoriumba szállították, ahol egymás után két műtétet hajtottak végre rajta. Azonban minden fáradozás hiábavaló volt, a szerencsétlen orvos kiszenvedett. Irászatlan a következő búcsúsortokat találták: „Nem bírok tovább az idegeimmel, ezért megyek a halálba!” Fogarasy Imre dr 52 éves volt.

Öngyilkossági járvány Moszkvában

Az életuntak nyolcvan százaléka fiatalok.

Varsóból jelentik: A lengyel lapok moszkvai jelentése szerint Moszkvában kedden öngyilkos lett Ilya Arnaldovics IIs, ismert szovjet-orosz író, akit ellenforradalmi tevékenység vádoltak. IIs vezető tagja volt a szovjet-irok szövetségének, melynek legutóbbi moszkvai kongresszusán támadások hangzottak el a szovjet-rendszer bizonyos kinövéséi ellen. E miatt a kormány vizsgálatot indított a szövetség több vezető tagja, köztük IIs ellen is. Késztelen, hogy ezzel a vizsgálattal áll összefüggésben IIs öngyilkossága.

Feljegyzések

A hatásos fogpép!
Egészséges fogak:
ODOLO

Kitűnő etnográfusunk, Domokos Pál Péter, kinél a csángó kérdést senki jobban nem ismeri, minden szabad idejét a múlt kutatásának szenteli. Hol a bécsi levéltárakat bujja, koplalással és nélkülözésekkel szerezve erre jogot és lehetőséget, hol pedig szűkebb kis hazánk archivumaiban követ valami nyomot, keresi s tárja fel a székelység meg a csángóság népi életének történelmi folyamatait, melyek úgy ágaznak el az egymásra következő korszakokban, mint a százados fa gyökerei a föld rétegeiben. Most legutóbb újból talált érdekes régi irásokat: gróf Teleki József későbbi kormányezéki tanácsos „uti jegyzékeit, melyeket az székely földjéről tett a 1799-Dik esztendőben.”

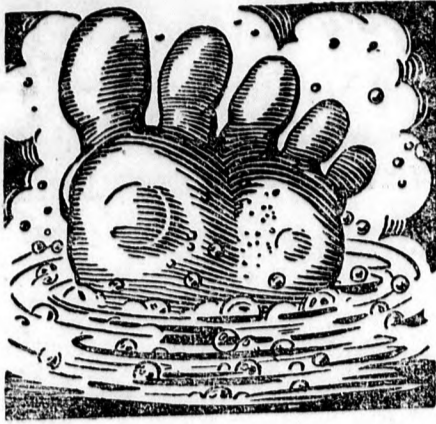
A csángóság lelkes őre a kis 62 oldalos füzet előszavában szinte mentegetőzik, hogy kiadásra érdemesnek találta ezt a kéziratot, mely néhány érdekes megfigyelésen kívül és egy s más nyelvi érdekességtől eltekintve, nem hoz semmi újat sem a történelmi, sem a néprajzi tudományoknak. Erre a mentegetődésre csak az ó nagy szerénysége vehette rá Domokos Pál Pétert: mindenképpen nagy kár lett volna, ha ez a kézirat tovább kallódik és nem mondhatja el nekünk tanításait.

Az igazság az, hogy még székely tanult ember is igen sok van, ki ebből a másfél száz éves iratcsokorból szerez majd tudomást szűföldjének nem egy jellegzetességéről, amiért csak néhány órást kellene tennie, hogy láthassa.

Miért nincsen ma meg tanult rétegeinkben az a kíváncsiság, ami ezt a 22 éves mánásfiút arra hajtotta, hogy szűkebb hazáját lóháton járja, minden nevezetességét megismerje és tapasztalatait feljegyezze? (nem is szólva a hasonló helyzetű mai ifjakról, pedig mennyivel több okuk lenne erre a kíváncsiságra, mint ennek az elődjüknek volt!) A liberális individualis világnézés nyilván az ok, melyet nyugodtan nevezhetünk az önzés és önteltség lelki állapotának. Ez irtotta ki az európai emberből a közösségek misztikus érzését, ami egyet jelent a multnak és az elődök tisztelőnek felhagyásával. A mai embert, közvetve, vagy közvetlenül, csak ő maga érdekli, mert azt hiszi, hogy ő egyedül — az emberi tudás és a megismerés — mindent el tud végezni s nincs szüksége sem a közösségnek, sem a multnak segítségére. Hogy mennyivel szerényebbek és bőlcsebbek voltak a régiak, olykor már 22 esztendő korukban, az ezekből a kis „uti jegyzékek”-ből is kitűnik, ha ezzel a szemmel akarja olvasni valaki.

Nyilván ez volt a célja Domokos Pál Péternek is azzal, hogy ezeket a sárga lapokat nagy fáradsággal lemásolta, a történelmi hűség kedvéért gondosan összeolvasta az eredetivel s így megtisztítva a hozzáférkőzés nehézségeitől, a mi okulásunkra közre adta. Ha csak egyetlen tehetséges magyar ifjabb ébred fel a kézirat nyomában az a nagy kíváncsiság, mely ennek az utinaplónak iróját lóháton faluról-falura hajszolta, már nem volt hiába való Domokos Pál Péter önzetlen fáradozása. (Skin.)

**ÉRZÉKENY LÁBAK
TYUKSZEMEK
amelyek ELTŰNNEK**

ebben a tejszerű fürdőben azonnali megkönnyebbülést érez Az OXIGÉN: a nagy gyógyító

Az eljárás nagyon egyszerű: oldjon fel egy maréknyi Saltrates Rodell-t melegvízben — figyelje meg jól a számtalan apró oxigénbuborék felszabadulását. Amint beáztatja lábait ebbe a felfrissítő tejszerű fürdőbe, a legsúlyosabb láb és bokafájdalmak is azonnal megszűnnek. A gyulladások, kivörösödések, a lábujjak közötti viszketésség mintegy varázsszóra elmulnak. A kihasadott bőrfelületek, a bőrkeményedések begyógyulnak. Az oxigénnel telített gyógyfürdő behatol a szövetek legmélyébe még a legmakacsabb tyukszemek gyökereit is feláztatja úgy, hogy az ujjjaival, kizsedheti azokat. A daganatok eltűnnek, cipőjét könnyedén húzhatja fel, nem fogja szorítani és a járás — amely eddig kín volt az Ön számára — ezután élvezet lesz, oly könnyedén fog járni, mintha lábai szárnyat kaptak volna. A Saltrates Rodell-t orvosok rendelik. Kapható minden gyógyszerüzletben és drogériában.

Súlyosbították a dohányelosztó gyilkosainak büntetését. Cluj. Saját tud. A helybeli ítélőtábla most hirdetett ítéletet a vultureni rabgyilkosság ügyében. Mint ismeretes, több mint egy évvel ezelőtt, karácsony előtt néhány héttel, a Vultureni felé vezető országúton négy cigány megátalmadta Lázár Miksát és fiát, akik a Discóm dohányelosztó vállalat alkalmazottjai voltak. A két szerencsétlen embert fejzecsapásokkal és késszurásokkal meggyilkolták, a holttestüket feldobták a székérre s miután a két áldozatot teljesen kifosztották, elmenekültek. Hosszas nyomozás után sikerült elfogni a gyilkosokat, akiket a törvényszék súlyosan elítélt. Lingurar Stefan és Szilágyi István, a két főbűnös életfogytiglani fegyházra ítélték és a büntetésüket Majláth Pétert és Varga Sándort 4-4 évi börtönbüntetéssel sújtották. Az elítéltek megfellebbezték az ítéletet és a helybeli tábla most tárgyalta le a szörnyű ügyet. A táblabíró Szilágyi és Lingurar életfogytiglani fegyházbüntetését helybenhagyta és a két cinkostárs 4-4 évi börtönbüntetését 10-10 évi kényszermunkára emelte fel.

Általánossá vált az ujpesti asztalos-munkások sztrájkja. Ujpestről jelentik: Az itteni asztalos-munkások sztrájkja általánossá vált. Ujpesten és Rákospalotán összesen kétezer sztrájkolnak. A békitő tárgyalások eredménytelenek.

Rövid hírek. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Kise Antal gheorgheni fűrészmunkás megcsuszott és rácsott a működésben lévő körfűrészre. A körfűrész valósággal elfűrészelte bordáit. Kórházba szállították. Állapota súlyos. — Balázs László 19 éves sumuleui lakos az utcán megtámadta Csizsér János községi rendőrt és kövel megdobálta. A törvényszék hatósági közeg elmenetlenségért tíznapi elzárásra és 500 lei pénzbüntetésre ítélte. — Csorba Istvánné Junca de susi asszony meghalt. Az elhívott halottkém a holttesten égési sebeket fedezett fel. Jelentést tett az ügyészségnek, amely elrendelte a boncolást a halál okának pontos megállapítása végett. — Becze Antalné 52 éves cartai asszony Antal nevű 24 éves fiával fejzével támadt az adóéri foglalts vezető állami végrehajtóra. A törvényszék Becze Antalt egyhónapi elzárással, édesanyját kétezer lei pénzbírsággal sújtotta. Becze Antalné büntetését a bíróság három évre felfüggesztette. — Pataki György és Simon János plaeji de susi lakosok bosszúból bevették Regenstein Emil vállalkozó lakásának ablakait. Magánvagyon rongálásért és csendzavarásért indult eljárás ellenük. — Mihaileanu törvényszéki bíró tízezer lei kártérítést kért a várostól, amiért a városi alkalmazottak állítólag megmérgezték a kutyáját akkor, amikor már nem volt ebzárlat. A város közgyűlésben foglalkozott a kéressel és a keresetet elutasította. — A város erdejéből engedélyezett 2200 köbméter famennyiséget 189 leles egységárban a Forestiera cég vásárolta meg.

Veszottkutyá marta meg egy ügyvédnek a feleségét — a bucsucskóktól a férj is inficiálódott. Timișoara. Saját tud. Coman Livius ügyvéd a múlt hét végén feleségével a carasmegeyi Fizes községbe, birtokára utazott. Fizesen az asszonyt megmarta egy kutya. Miután az állatorvos kétségtelenül megállapította, hogy a kutya veszett volt, Comanné kénytelen volt a Pasteur-intézetbe utazni. Hétfőn reggel indult el Coman Timișoaráról, férje idehaza maradt, mivel hivatalos kötelezettségei voltak. A vonat indulásakor a házasársak csókkal bucsúztak. Coman ügyvéd, aki egyébként Coman Agoston főpolgármester öccse, azóta észrevette, hogy az arcán gyanús szimptomák mutatkoztak. Orvoshoz fordult és ekkor kitudt, hogy az ügyvédnek is haladéktalanul Clujra kell utaznia. Ugylátezik, a bucsucskók révén inficiálódott ő is. Azóta a házasársak már Clujon találkoztak s együttesen állnak kezelés alatt a Pasteur-intézetben.

Tűzvész Cernautiban és környékén. Bucaresti. Saját tud. A Botosanitól 30 kilométerre levő Cosula nevű faluban tűzvész ütött ki. Egész házsorok porrá égtek. Cernauti egyik külvárosában ismeretlen okokból keletkezett tűz, amely négy házat pusztított el.

A BUZAKIVITEL FELFÜGGESZTÉSE ARÉSEST IDEZETT ELŐ A BELFÖLDI PIACON. Satu-Mare. Saját tud. A búzákivitel felfüggesztése már is érzéketi hatását a belföldi piacon. A szerdai hetivásárban a kereslet az előbbi hetekhez arányitva nagyot esett. A múlt héten 510 lei volt a buza mázsája, most 450 leiert kínálják. Rozs 430, zab 300, tengeri 290, árpa 350, napraforgó 500 lei volt.

Satumarei híradó. Saját tud. A város házkezelése vette a keményseprést s ezáltal a kéményseprőmestereket március 16-án holnapra kényszerítette. A mesterek a város kéményseprési szabályrendelete ellen jogorvoslatot emeltek. A fel-sőbb közigazgatási bizottság azonban elutasította a kéményseprőmesterek fellebbezését. — Április elején újabb meglepetés érte a satumarei polgárságot. A város kereskedelmi alapokra fektetett vízvezetési és csatornázási üzemet létesített. Az április 9-én életbeléptetett szabályrendelet jelentős megterhelést ró a polgárság nyakába. A vízdíj negyven százalékkal magasabb, mint Bucureștiben. A csatorna illeteket pedig azokban az utcákban is behajítják, ahol nincsen csatorna. A vízvezetési bekapcsolási díjat 5800 és 15 ezer leiben szabták meg. — A Semmitőszék Surányi Károly esperes-plebánus gyilkosainak, Halászi Lászlónak és feleségének büntetését a törvényszék által kiszabott 10-10 évi kényszermunkáról 15 évre emelte. A Semmitőszék a 92-es enyhítő körülményeket tartalmazó szakasz alkalmazását mellőzte. — Kallós Árpád culculmici gazda az udvaron fiatal úszójét simogatta. Az állat hirtelen megbokrosodott és hasbarugta gazdáját. A súlyosan sérült földművest beszállították a satumarei irgalmasok kórházába, ahol dr. Schlagetter Nándor főorvos megoperálta. — Mint ismeretes, a bórurakra új illeteket vetnek ki. A pénzügyigazgatóság most elrendelte a készletek összeírását, amely megkezdődött. — A városi könyvtárát a városüzemeltetés költségei, újabb művekkel egészítik ki és megnyitják a közönség előtt. — Kedden délben az állami kórház előtti parkban eszméletlen asszonyt találtak. Az előhívott orvos megállapította, hogy az asszony sósavval mérgezte magát. Gyomormosást alkalmaztak rajta. Gusata Juliánának hívják az asszonyt s por eivestése miatt akart megválni az élettől. — Surdusti községben nyolc földműves politikai megbeszélést tartott. Erről tudomást szerzett a csendőrmester is és a prefektúra engedélyt kért, amit a földművesek nem tudtak felmutatni. Tiltott gyűlésezésért megindult ellenük az eljárás. — A városi tanács elhatározta, hogy a színház alatt hatalmas pincét épít és azt diszletraktárnak berendezi. — A rendőrség letartóztatta Tatár László homorodji legényt, aki a városban sorozatos lopásokat követett el. — A kereskedelmi és iparügyi miniszter értesítést küldött a prefektúrára és Baia-Mare polgármesterének, hogy egyenként hatvanezer leies befektetéssel hat műhelyt létesítenek Baia-Maren a kisiparosság támogatására. — Seini vasúti állomáson Herskó József bérköcsis egy elnyűtt, zsiros kabátot talált. A becsületes ember nem akarta magával vinni a ruhadarabot, de ott sem hagyta, nehogy ellopják. Megkérdezte az egyik hordárt, nem látta, ki hozta magával a kabátot. Amint így tanakodtak, rohogott a baiaimarei személyvonat s egy lihegő ember rohant a rongyos kabát felé. Magához vette, izgatottan a zsebébe nyúlt s hetven darab ezrest húzott ki belőle. Az ismeretlen tulajdonos „örömben” husz-husz lei jutalmat adott a kabát megtalálóinak.

* Gyomor-, bél-, vese-, máj- és epehólyagbeteg szívesen isznak reggelként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert annak hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Az orvosok ajánlják.

KIGYULLADT AZ ASZÓDY MIHÁLY-FÉLE CSEMEGE-ÜZLET. Oradea. Saját tud. Csütörtökön hajnali öt órakor veszedelmes bolti-tűz támadt egy csemegeüzletben. A város egyik legrégibb és legtekintélyesebb kávé, déligyümölcs és cukorkaüzlete esett csaknem teljes egészében martalékaul a pusztító lángoknak. Az Avram Jancu-utca 3. szám alatt levő Aszódy Mihály-féle üzlet raktárában keletkezett a tűz és mire a tűzoltók kiérkeztek, már az egész bolt összes árukészletével együtt lángokban állott. A tüzet a szomszédos épület házfelügyelője vette észre és jelentette a veszedelmet a tűzoltóságnak. A tűzoltók néhány pillanaton belül teljes felkészültséggel jelentek meg a tűz színhelyén ahová akkorára már megérkezett özvegy Aszódy Mihályné, a cég főnöknője is.

A tűzoltók felszakították az üzlet bejáratának ajtaját és benyomultak a lángokban álló helyiségbe. Az oltási munkálatok több mint félórán keresztül tartottak és sikerült is a veszedelmesen elharapódzó tüzet elfojtani. A rendőrség vizsgálata szerint a tüzet rövidzárlat idézhette elő. A kár jelentékeny, de nagyrésze biztosítás útján megtérül.

SPORTHIREK

VISZÁLY TÖRT KI A ROMÁN ÉS LENGYEL LABDARUGÓ SZÖVETSEGEK KÖZÖTT. Bucureștiből jelentik: Elmergésedéssel fenyegető viszály tört ki a román és lengyel labdarugó szövetségek között, a július 4-ére leköötött román-lengyel mérkőzés helyszíne miatt. A mérkőzést rendező lengyel szövetség Lodzot jelölte ki a játék helyszínéül. A román szövetség tiltakozott ez ellen, kimutatóván, hogy Lodz a lengyel vasut egy mellékvonalán közelíthető csak meg s ez hiábavaló fáradságot s költséget kíván. Kérték, hogy a mérkőzést helyezték át Lembergbe, vagy Varşoba. A lengyelek most válaszoltak. Határozottan leszögezték, hogy semmiképpen sem egyeznek bele a helyszín megváltoztatásába s ragaszkodnak Lodzhoz. A román szövetségben megdöbbenéssel fogadták a lengyelek visszatartó választ s legközelebb külön ülésen döntenek, hogy ilyen körülmények között nem lenne-e helyesebb lemondani a mérkőzésről.

Langenus lesz a Svédország-Románia mérkőzés bírója. Habár az 1935-iki stockholmi Svédország-Románia mérkőzés revansa csak július végén kerül eldöntésre a fővárosban, a szövetség már most elhatározta, hogy a mérkőzés vezetésére a belga Langenus bírót kéri fel. A bírókérdést azért intézik el a svédek megkérdezése nélkül, mert Stockholmban is anélkül kérte fel a svéd szövetség Barlassinát bírónak, hogy előzőleg értesítette volna erről a FRFA-t.

Cochet ismét pályán. Párizsból jelentik: Cochet, akinek visszavonulásával a francia teniszsport elvesztette eddigi világlósgőségét, bejelentette, hogy ismét pályára lép. A volt világbajnok május végén Wembleyben mutatkozik be, ahol nagyszabású tenisztornát rendeznek hivatásos játékosok részére. A tornára meghívást kaptak Perry, Vines és Tilden is. Perry ez alkalommal fog a profizzionizmusra való áttérése után először angol pályán játszani.

A VÉGLEGES CSEH CSAPAT. Prágából jelentik: Tessar, a cseh szövetségi kapitány most közölte Bucureștivel a cseh válogatott végleges összeállítását. A csapat a következő: Planicka — Burger, Ctyroky — Kostyalek, Pruha, Ludl — Facinek, Kloc, Nejedly, Kopceky, Pucs. A cseh csapat csütörtökön indult Bucureștibe.

Törökország rendezi 1937-ben a Balkán Kupát Athénből jelentik: Az ezévi Balkán Kupa torna rendezésének kérdése végleg eldőlt: a török szövetség rendezi meg a labdarugó tornát. A törökök megbízatása azzal lett végleges, hogy a görög szövetség is hozzájárulását adta ehhez. A törökök Isztanulban rendezik meg a tornát, de szó lehet esetleg Ankaráról is.

Elsőáldozási emlékképek

két színben, csinos, izléses kivitelben kaphatók könyvosztályunknál.

A nagyobb méretűek (18×27 cm) ára 2⁵⁰ lei, a kisebb méretűek (14×23 cm.) ára 1⁵⁰ lei

Elsőáldozati emléképek, két színben, csinos, izléeses kivitelben kaphatók könyvosztályunknál. A nagyobb méretűek (18x27 cm.) ára 2.50 lei, a kisebb méretűek (14x23 cm.) ára 1.50 lei.

Hóvihar dühöng Jugoszláviában

Belgrádból jelentik: Jugoszlávia északi vidékén két nap óta heves hóvihar dühöng. Belgrád közelében öt földműves és öt hajós átkeléskor a viharosan hullámzó Dunába fullt. Egyik dunai kotróhajó személyzetéből 12-en hiányoznak.

Biztos recept megszépülésre... garanciával!

Vásároljon egy doboz, 3 darab Cadum szappant

Használjon egyet. Menteig egy hónapig tart. Ha az első szappan használata után nincs meg az abszolút biztossága, hogy bőre finomabb lett, szebb, arc-bőre bárnyosabb, küldje vissza a használt szappan csomagolását a másik két nem használt szappannal együtt a Cadum irodának, București, Str. Sf. Ionică 8.

Cadum Szappan 20 lei darabja

Garantáljuk teljes megelégedését

Visszatérítik önnek a teljes kiadott összeget.

SZÍNHÁZ

Budai Nagy Antal

— Kós Károly történelmi drámájának előadása színházunkban —

A Thalia színtársulat szerdán este mutatta be városunkban Kós Károly „Budai Nagy Antal” című drámáját, amelynek ősbemutatója néhány hónappal ezelőtt a budapesti Vígyszínházban volt.

Kós Károly drámájának budapesti előadása után ottani munkatársunk részletes beszámolót küldött a színműről s annak erkölcsi tendenciájáról egyebek között a következőket írta: „Az a transylvániai püspök, akinek szivtelensége és konoksága a darab szerint elsősorban robbantotta ki a kelyhesek lázadását, lehetett embertelen, kegyetlen gógós ur, de semmiesetre se lehetett olyan komisz, bárgyu, kretén valaki, aki se érvelni, se harcolni, se támadni, se védekezni nem tud. Akinek egyetlen megnyilatkozási formája többször is a darabban csak ennyi: koszos paraszt!”

A darabban nem Lépes György ardeali püspök, nem ez a püspök, hanem a „püspök” van ki-pellengérezve. Egyetlen egy szó sem esik arról, hogy csak a színen szereplő katolikus papok és civilek szöszegők, hazugok, vérszomjasak, kapzsiak, embernyuzók, — de másutt mások nem ilyenek! Hogy vannak a katolikus Egyház papjai, püspökei és szerzetesei között is jók, jámborak, alázatosak, szentek, szegénységet és embert szeretők! Miért nem akart, vagy miért nem tudott Kós Károly a „kivételre” itt egyetlen egy utalást sem beiktatni a darabjába? Miért kellett olyan meggyőződést kelteni a nézőkben, hogy ez mindig, vagy legalább is akkor mindenütt így volt?

Igen helyesnek és igen üdvösnek tartjuk azt az irodalmi irányzatot, mely a történelemből vett példákon akarja nevelni a mai nemzedéket. Legyen szabad azonban megkérdeznünk Kós Károlytól azt, miért pont ezt az eseményt ragadta ki a magyar nemzet gazdag történelméből? Mi volt a célja vele? Mit akart elérni? Kiket, mire akart nevelni Budai Nagy Antal tündökölésével és bukásával?

Es nem gondolt arra Kós Károly, témája megválasztásánál, hogy most, éppen most, amikor a szociális nyomorúság amúgy is kiszáradt a lelkeket, nem tanácsos ilyen történelmi tűzcsóvákkal megjeleníteni közöttük, mert könnyen lángba borulhatnak és ugyanilyen módon igyekeznek elégtételt venni maguknak vélt vagy igaz sérelmeikért, amilyen módon Budai Nagy Antal kelyhesei tettek? Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy a szegénység birakürellemmel viselje az igazságtalanul vállaira rakott keresztet. Hogy nem szabad felvilágosítani, bátorítani és sorsuk javításának helyes útjára irányítani őket. Nálunknál jobban, igazabban nem kívánja és nem munkálja ezeket a reformokat senki!”

Budapesti munkatársunk így vélekedett annak idején Kós Károly történelmi drámájáról: „E neki minden bizonyos” igaza van. Transsylvania sokat látott, sok minuent megért világában azonban az itteni szem, amely hozzácsokott, hogy messzire lásson az erdős rengetegben s a havasok csucsait firkéssze minduntalan, talán nem ítéli meg ilyen szenvedélyesen, ilyen megbántott keserőséggel a história kódébe borult és a történelem távlatában elcsúszott eseményeket. Nekünk ma itten erős békére, nagy megértésre és összefogásra van szükségünk és Kós Károly — aki talán legjobban tudja ezt közöttünk — ő sem akarhat egyebet: mi elhisszük neki, hogy nem is akart és engesztelődést keresünk ebben a színműben is. Engesztelődést, felülemelkedést keresünk még ebben az „elfogult” drámában is és na nagyon keressük, talán meg is találjuk, mert hinni szeretünk, hogy Budai Nagy Antal drámájában a kolozsmonostori apát békét közvetítő, szeretetet sugárzó, tiszta alakja az, aki mindig helyén tudja a szívét és az esztét és akinek kiemel-

kedő szelid alakját Kós Károly is az igazi művész-ember elfogulatlan emelkedett szellemében akarta megteremteni. Annyi bizonyos: nagy kár lenne és szomorú volna számunkra, ha éppen a most megindult nagy lelki kiengesztelődés és megbékélés folyamatának szellemét, amely az egymáshoz való lelki közöséget és szoros kézfo-gást hirdeti közöttünk e színmű nyomán csak egyetlen szenvedélyes, elfogult szó vagy vita megzavarhatná. De erre Transylvániában éppen ma nem is kerülhet sor. Mégis mindezek ellenére kénytelenek vagyunk mi is megismételni azt a kérdést: mi végre íródott meg ez a dráma nagy történelmi multunkból éppen ez? Ma és itten micsoda szándék, miféle cél hívta életre, mit akart nekünk mondani Kós Károly?

A színmű, amely Budai Nagy Antalnak, a kelyhesek vezérének kalandos életét és tragédiáját adja, kompozíció, drámai szerkezet tekintetében nem hibátlan. Tulajdonképpen drámai képek feszült és olykor átforrósodó drámai jele-

teljek sorozata a színmű, de a történelmi valóságok között — most ne kutassuk a történelmi tényeket — Kós Károly elejti azt a belső drámai „mesét”, amit az ő fantáziájának kellett volna kialakítani, hogy kitöltse vele a történelemből vett drámai keretet. Ez a drámai mese mintha színesen és érdekesen fölzárnayalna az első jelenetekben, mint egy tarka tollazatu ritka, szép madár, de később szárnyaszegetten aláhull és nyomát veszítjük. Pedig a téma kétségtelenül megihlette Kós Károlyt az „Országépítő” íróművészet, de ezeket az „ihletett” pillanatokat csak a drámai jelenetek feszültsége és a művészi dikció heve, a fölörpönő gondolatok szikrái árulják el.

Az előadásról szólva a diszlelelés művészien szép és stílusos, a rendezés gondos és illuziót kel-tő és a dráma egyes jeleneteit művészi izléssel és mértéktartással emeli.

Budai Nagy Antal szerepéből Nagy István formált eleven valóságot a színpadon, izzó drámai légkört teremtve maga körül, mellette Tóth Elek kolozsmonostori apátja volt élettel és nemes indulatokkal telített emberien meleg színes alkítás. Külön meg kell dicsérni Forgács Sándort, aki művészi izléssel és mértéktartással — amennyire tőle telt — ami a püspök figuráját illeti, igyekezett tartózkodni az olcsó hatásoktól. Asszonyosan meleg, megkapóan finom alakítás volt Felszeghy Mária Kis Annája, Tompa Sándor, Gróf László, Lantos, Kovács, Borovezky, Benes Ilona és a többi peizódszereplők is mind egy-egy élénk színfolttal tették élénké és változatosá a történelmi tablót. (By.)

Igy néz ki az ASPIRIN

ASPIRIN 0.5

BAYER

ELŐLAP HÁTLAG

Az utazási osztály üzenetei:

I. L. Odorhelu. Levelezőlapon történt jelentkezését ezuton is igazoljuk. Utlevelet várjuk. — **N. I.-né, Tg.-Săuceș.** Indulás május 4-én és nem április 27-én. Budapesten a nyugati pályaudvarra érkeznek külön kocsiaink délután fél 5 órakor. Bővebbet levélben. — **B. A.-né, Tg.-Săuceș.** Nápolyi utra előjegyztük. Itteni szállásról gondoskodunk. — **F. A., Cluj.** Telefonon történt jelentkezését ezuton is igazoljuk. Nápolyi kirándulásra nézve kérjük idején való szives értesítését. — **E. B. p. levéltáros.** Előjegyztük. Részletes kérdésekre válasz levélben megy. — **T. A., Ojduța.** Helyet fenntartjuk, telefonon való beszélgetés szerint. Utlevelet egész Európára állítják ki. A nápolyi kirándulást a legmelegebben ajánljuk. — **P. K., Carei.** Nagyon örvendénk a csoportos csatlakozásnak. Minden további felvilágosítást szivesen megadunk. — **T. Z., Timișoara.** Mind a 15 utast előjegyztük. A programváltozástól kérjük őket külön is értesíteni. A változtatás elől nem tudunk kitérni a pápai audiencia miatt, amit csak így kaphatunk meg. — **Sonntagsblatt, Timișoara.** A 4 utas helyét fenntartjuk. Az összeget kérjük a Magyar Általános Hitelbank ottani fiókja utján folyószámlánkra átutalni. — **N. A. Mercurea-Ciuc, A. J. Brașov, I. S. Oradea, K. A. Unirea, F. S. Tg.-Mureș, H. V.-né Zlatna, U. S., Oradea.** Kérjük mielőbb a végső választ az uton való részvételt illetően. Utaslétszámunk oly rohamosan emelkedik, hogy további szállodai helyek lekötéséről idején kell gondoskodni.

BEKULDOTT HIREK

Férfizarándoklat Radnára. Timișoara. Saját tud. Az évenként szokásos férfizarándoklat Radnára Pacha Agoston dr megyéspüspök vezetése alatt ezidén május 2-án rendezik meg. A zarándoklat műszaki vezetését, mint már tizenegy esztendő óta mindig Wegling János apátkanonok irányítja. Timișoaráról a zarándoklat napján reggel öt órakor különvonat indul a kegyhelyre. Nagy zarándokcsoportot vezetnek Aradról is. A résztvevők a kegytemplomban a szent-ségekhez járulnak, majd délelőtt fél tíz órakor ünnepélyes szentmise lesz. A szentbeszédet Schuszter Tamás pancotai plébános mondja magyar és német nyelven. Szentmise után szent-ségi körmenetet tartanak. Délben közös ebéd lesz, délután pedig keresztúti ájtatosság a „Kálvária-hegyen, hol a szentbeszédet Frigyer Iván fratéliai plébános mondja. A timișoarai férfizarándokok a kegyhelyről visszatérva, zárt sorokban a negyedik kerületi plébániatemplomba vonulnak, ahol Metzger Márton dr prépost-plébános fogadja őket. Ezután befejező ájtatosság következik. A timișoarai zarándokok számára a különvonat viteldija száz lei.

Olvassátok és terjesszétok a Magyar Lapok-at!

KÖZGAZDASÁG

Egy székely erdőgazdasági szövetkezet közgyűlése

Mercurea-Chiuc. Saját tud. A napokban tartotta meg a „CSIK” erdőgazdasági szövetkezet közgyűlését a közbirtokossági székház nagytermében. A gyűlésen az összes közgyűlési kiküldöttek megjelentek és így teljesen képviselték a szövetkezet 841 tagját 1104 üzletrészeszel. A közgyűlést dr. Pítner Árpád ügyvéd, a szövetkezet elnöke nyitotta meg. Lendületes beszédében rámutatott a szövetkezésben rejlő erőnek üdvös hatásaira. Megemlítette, hogy sok gáncoskodással, rágalmakkal kell megküzdenie a vezetőségnek, de őket nem lehet eltéríteni népjóléti célkitűzéseik megvalósításától. Majd Sztankó Zoltán erdőmérnök, a szövetkezet ügyvezető-igazgatója ismertette a szövetkezetnek 1936—1937. gazdasági évi tevékenységét. A szövetkezet ebben a gazdasági évben ledöntötte 54.000 köbméter fenyőfatömeget. Ebből 41.000 köbméter famennyiség át is adatott vevő cégeknek, csak 10.000 köbméter kitermelési munkálatai folynak, melyek pár hét alatt befejezést nyernek. Erdővetélár címén kifizetett a szövetkezet adóbeszámításával nyolcmillió leit, termelésre és fuvarozásra négy és félmillió leit. A pénztári forgalom meghaladta a tizenhárom és félmillió leit. A szövetkezet összforgalma csekély híjjával elérte a hetvenmillió leit. Ezek a számadatok beszédes tanúságai annak, hogy a szövetkezet ha csendben is, milyen rendkívüli és komoly munkát végez. Egyébként a szövetkezet tiszta nyeresége kétszáz ezer leien felül volt.

A baromfi és apró háziállattenyésztés felkarolása

A baromfi és apró háziállat, nyul., se-lyemhernyó, galamb, stb. tenyésztésével túlnyomó részben a kisgazdaközönség foglalkozik. De sokan foglalkoznak olyanok is, akik nem a mezőgazdálkodás a főfoglalkozása. Az E. G. E. elnöksége, a turdai gazdakör kezdeményezésére elhatározta, hogy a jövőben kiterjeszti működését e tere is és hathatósan felkarolja a baromfi és apró háziállattenyésztők érdekeit. E tere már meg is tette az első lépést, elhatározván, hogy az egyesület hivatalos lapjában, a *Gazda*-ban, mely országgrészünk legnagyobb, legelterjedtebb és legjobb. képekkel gazdagon díszített mezőgazdasági szaklapja, — külön rovatot nyit a baromfi- és apró háziállattenyésztés időszéri és szakkérdéseinek a nyilvánosság előtt való megvitatása céljából. Ezenkívül külön szakosztályt állít fel, amelynek tagjai lehetnek mindazok az E. G. E. tagok, akik az évi 60 lei befizetésére, nyilatkozat aláírásával kötelezik magukat. Az egyesület hivatalos lapját, a *Gazdát*, az egyesület tagsági illetvény fejében kapják, külön előfizetési díj nélkül. Tagsági nyilatkozatot készséggel küld a Gazdasági Egyesület (Cluj, Str. Andrei Muresan 10.)

Gazdasági tanulmányi kirándulás kisgazdák részére. A Transylvanai Gazdasági Egylet tervbevette, hogy megfelelő számú jelentkező esetén, ez év tavaszán a kisgazdák, valamint az egyesület által rendezett téli gazdasági tanfolyami hallgatók részére tanulmányi kirándulást rendez országgrészünk fejlettebb mezőgazdasági kultúrával rendelkező vidékeire. A kirándulást kb. június hó első felében fogja megrendezni az egyesület. Amint a kirándulás részletes tervezetét véglegesen megállapítja, az egyesület mingyárt közölni fogja az érdekeltekkel. Jelentkezéseket elfogad az E. G. E. (Cluj, Str. Andrei Muresan 10.) központi irodája.

Nem lekicsinyelhető eredmény, hogy a szövetkezet igen jótékony hatással volt a faárak kialakulására és ha nem is folyhatott be döntőleg az áremelkedésre, de sok tekintetben megakadályozta a helyenkint felbukkanó alkalmi kartellek árromboló törekvéseit.

A nagy tetszéssel fogadott beszámoló után a költségvetés tárgyalására került sor. A költségvetést 27 millió 600 ezer lei bevétellel és 26 millió 984 ezer lei kiadással és így 616 ezer lei várható nyereséggel a közgyűlés elfogadta.

Az indítványok során a közgyűlés határozatot fogadott el arra, hogy jövőben karöltve a gazdakörrel ismeretterjesztő népi előadásokat rendez, melyen különösen a szövetkezeti eszme népszerűsítését hangoztatja.

Itt említjük meg, hogy hasonló szép eredménnyel működik Sándominic községben a „Victoria” szövetkezet is. Dr. Karda Ferenc lelkes vezetése alatt. Üzletkörébe tartozik fafeldolgozás, mészégetés, villanyvilágítás, gőzmalom. Tagjainak tíz százalékkal olcsóbban örül különösen felszerelt gőzmalomán. Mészüzemét az egyház felhagyott kőbányájának üzembehelyezésével kezdte meg. Van legelő- és tejüzeme. Rendezett gazdasági tanfolyamot és saját költségén küldött az EGE. tanfolyamára nyolc székely gazdát.

Örömmel számolunk be a szövetkezeti eszme férfoglalásáról és reméljük, hogy az egész megyében többen követik az elismeréseméltó példát.

Belföldi kötvényszelvények fizetése. Május elsejétől kezdődően a pénzügyminisztérium és a Banca Natională között létrejött megállapodás értelmében, a belföldi értékpapírok (kölosönkötvények) szelvényeinek beváltását az ország tizenhat megyéjében, valamint a fővárosban a pénzügyigazgatóságok pénztárai utján eszközlik. Az ilyen módon beváltásra kerülő értékpapír-szelvények a következők: Ötszázalékos, 1919. évi Impurmutul Unirii, ötszázalékos 1920. évi Impurmutul Refacerii, ötszázalékos, 1922. évi Renta Impropriataririi.

Ingyenes, kaptárkészítéssel kapcsolatos méhészeti tanfolyam. A Transylvanai Méhész Egyesület, mint minden évben, az idén is rendez ingyenes méhészeti tanfolyamokat. Az idei méhészeti tanfolyamok közül, ez idő szerint kétőnek van megállapítva az ideje espedig, az első május 20-tól 29-ig, a második szeptember hó 16-tól 25-ig fog megtartatni. A tanfolyamon a kaptárkészítést is megtanulhatják a hallgatók és mindenki készíthet egy kaptárt saját részére, a saját faanyagából. A tanfolyam díjtalan, csupán beírásért fizetendő — a méhészeti tanfolyamra jelentkezők részéről 100 lei — és a kaptárkészítő tanfolyamra jelentkezők külön 100 lei. A bejelentések az E. M. E. titkári hivatalához, Cluj, Str. A. Muresan 10. sz. címre küldendők a részvételi díjjal együtt, legkésőbb 8 nappal a tanfolyam megnyitása előtt.

Az oradeai Kereskedelmi Csarnok közleménye Értesítjük tagjainkat, hogy a városi adó- és illeték kivétő bizottságok megkezdtek az 1937—38. pénzügyi évre a községi adók és illetékek kivételét. Az adózók külön névre szóló idézést nem kapnak. Az érdekeltek a kivétési tárgyalásra a városházán történő kifüggesztés és hírlapi közlemények utján utcánként idéztetnek meg. Kérjük összes tagjainkat, hogy kísérik figyelemmel utcájuk adókivétési terminusát, a kivétési tárgyaláson jelenjenek meg s vigyék magukkal üzlethelyiségük pénzügyi láttaozással ellátott bérleti szerződését és a lehetőséghez képest a ház állami adókivétési jegyzőkönyvét. A Kereskedelmi Csarnok titkári hivatala a kivétési tárgyalások sorrendjét nyilvántartja és az érdeklődőknek felvilágosítással szolgál. A kivétési tárgyaláson való megjelenéssel az adózók megkönnyítik a kivétési bizottság munkáját és a reális kivetések lehetőségét.

Blázovich Jákó O. S. B.:

A NAGY SZFINX

253 oldal. Izléses címlappal, Füzve 120 lei.

A nagy szfinx az ember: minden kor-szakban más és más az élet, de bármily vargabetűkön jár is történelme, soha ki nem oltható belőle a szellemi és ideális világ vágya.

Kapható könyvosztályunknál.

Apróhirdetések

Apróhirdetéseik díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 20 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény.) Cím a kiadóban 10 lei.

Alkalmazás

Magános nő, vagy gyermekeiken házaspár takarításért lakást kap. Oradea, Str. Cogălniceanu 53. szám.

Jó megjelenésű fiatal segéd, fűszer, csemege szakmában és a kirakatrendezésben jártas, május 1-re felvétetik. Cím: „Hangya” Regele Ferdinand No 2

Mindenes főzőnő éves bizonyítvánnyal állást vállal. Oradea, Str. Cosbuc 4. ajtó 11.

Románul tudó leány orvosi rendelőbe ajánlkozik gyakorlattal, vidékre is elmegy. Oradea, Str. Ingusta No. 1.

Hölgyféle

Jó állapotban lévő varrógépet keresek bérbe egy hónapra. Címeket ármegjelöléssel a kiadóba kérek.

Uraim és Hölgyeim! Tartós és szép cipőt csak az Apolló cipőszalonba lehet csináltatni. Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 12.

Ny. róm. kat. lelkész kocsit és esetleg lakásért bármely női zárdában lelkészi teendőket végez.

Oktatás

Szövő tanfolyam lesz ismét a Katalin-telepen kezdők számára. Május 3-án kezdődik, naponta délután 3-tól 7 óráig. Elmélet és gyakorlat Tandij havi 200 lei.

Adás-vétel

Egy jókarban levő gyermekkosci eladó. Oradea, Str. Bratianu 31. szám.

Vegyes gyümölcsfák, vadoncok, jutányos árban eladók. Oradea, Str. Leaganului 12.

Modern sportkosci gyermek részére, jókarban levő, olcsón eladó. Oradea, Str. Axeuta Sever 12.

Egy szobára való új búfka parkett és 2 db hármás ablak, keveset használt eladó. Oradea, Str. Leaganului No. 8.

PUHA OLMOT állandóan vesz a Ezent László-nyomda r. t., Oradea, Str. Regele Carol II. 5. szám.

Lakás

Kiadó két esetleg egyszobás, fürdőszobás lakás, bútorral vagy anélkül, Oradea, Str. Academia 2. szám.

Kiadó egy szoba, előszoba, fürdőszoba és mellék-helyiségekből álló lakás május 1-re. Oradea, Str. Cogălniceanu 17.

Nyugdíjas, magános nők részére kiadó szobák vannak a Katalin-telepi templom mellett.

Modern 2 szobás, fürdőszobás lakás, Str. Delavrancea 13. házban kiadó. Oradea.

Spirágó F. — Mojzes F. — Németh A.:

A boldogságos Szűz

274 oldal. Györgyi György művészi címlapjával. Ára füzve 120 lei és portó.

A szentírás a hagyomány és a magán kinyilatkoztatás adataiból rajzolja meg ebben a könyvben a világhírű szerző a boldogságos Szűz életét s kiváltságos méltóságát.

Megrendelhető könyvosztályunknál.